

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό για τους ιερείς

Ιωάννου Γενναδίου 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210 72.72.234, Fax: 210 72.72.247
e-mail «Εφημερίων»: lhatzifoti@hotmail.com

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ
του Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

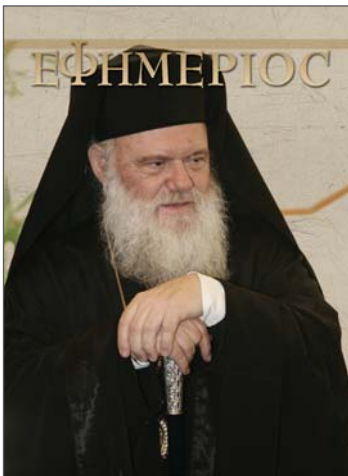
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
Κλάδος Ἐκδόσεων
τῆς Ἐπικουρωσιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήνα

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
Νικόλαος Κάλτζιας
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήνα

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἰασίου 1 - 115 21 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-7272.356 - Fax 210-7272.380
<http://www.apostoliki-diakonia.gr>



ΕΞΟΦΥΛΛΟ: «Ἴδου ἐγὼ ἀνάμεσά σας, στὴν ἐποχὴ τῶν μεγαλόστομων διακηρύξεων, τοῦ πληθωρισμοῦ τῆς κενολογίας καὶ τῆς ξύλινης γλώσσας, ἀπρόθυμος νὰ διατυπώσω ὑψηπετεῖς διακηρύξεις. Δὲν ἔχω νὰ καταθέσω προγραμματικές δηλώσεις. Ἄλλωστε αὐτὲς εἶναι ἤδη διατυπωμένες ἅπαξ καὶ μὲ περισσὴ σαφήνεια ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ». Εἶναι μερικὲς φράσεις ἀπὸ τὴν ἀρχὴ περίπου τοῦ Ἐπιβατηρίου Λόγου τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου. Ἡ πρωθύστερη ἀπάντηση ἀλλὰ καὶ ἐγκάρδια ἢ εὐχὴ τοῦ ποιμνίου του: «Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου».

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀναγγελία τῆς Ἐκλογῆς.....	σελ. 3
Μὲ λαμπρότητα ἢ τελετὴ Ἐνθρονίσεως.....	σελ. 4
Βιογραφικὸ σημεῖωμα Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.....	σελ. 5-8
Ἀπάνθισμα ἀπὸ τὸν ἐνθρονιστήριον λόγο	σελ. 9-10
Σχολιασμὸς τοῦ Ἐπιβατηρίου λόγου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἱερωνύμου Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου	σελ. 11-13
Νέος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ὁ ἀπὸ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἱερώνυμος Β' Μ. Γ. Βαρβούνη.....	σελ. 14
Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Ἱερώνυμος ὁ Β'	σελ. 15-17
Ὁ Νέος Ἀρχιεπίσκοπος: Ποιμὴν, Ἀρχαιολόγος καὶ Δάσκαλος Κωνσταντίνου Χολέβα	σελ. 18-19
«Χριστιανικὴ Βοιωτία» Λίτσας Ἰ. Χατζηφώτη	σελ. 20-21
Τὸ βῆμα τῶν ἀναγνωστῶν	σελ. 22-23
Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης Κασσιανὸς καὶ τὸ δίσεκτο ἔτος Κων. Χαραλαμπίδη	σελ. 24-25
Συμβαίνουν - Συνέβησαν - Θὰ Συμβοῦν	σελ. 26-30



Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ἈΘΗΝΗΣ 7Η ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2008

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συνήλθε σήμερα, Πέμπτη 7 Φεβρουαρίου 2008, σὲ Ἐκτακτη Συνεδρία, μετὰ τὴν ἐκδημία τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοδούλου, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ θέμα τὴν ἐκλογή νέου Ἀρχιεπισκόπου.

Τὸ πρωὶ τελέσθηκε στὸν Καθεδρικό Ἱερό Ναὸ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Ἀθηνῶν Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, στὴν ὁποία προέστη ὁ νεώτερος κατὰ τὴν τάξη Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος. Ἀκολουθῶν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες, παρόντος τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Εὐριπίδη Στυλιανίδη, προέβησαν στὴν διαδικασία γιὰ τὴν ἀνάδειξη τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου. Ἡ διαδικασία αὐτὴ καθορίζεται ἀπὸ τὰ ἄρθρα 12-16 τοῦ Νόμου 590/1977 περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας προήδρευσε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρυστίας καὶ Σκύρου κ. Σεραφεῖμ. Ἦσαν παρόντες συνολικὰ 74 Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς. Ἀπουσίαζαν δικαιολογημένα οἱ Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Λαγκαδᾶ κ. Σπυρίδων, Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἀπόστολος, Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Δαμασκηνὸς καὶ Γυθείου καὶ Οἰτύλου κ. Χρυσόστομος. Ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξέλεξε τελικὰ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἱερώνυμο ὡς τὸν 20ὸ Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος μὲ ψήφους 45. Ἐλαβαν ἐπίσης ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐστάθιος ψήφους 27 καὶ εὐρέθησαν καὶ 2 ψῆφοι λευκές.

Ἡ ἐνθρόνιση τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου θὰ πραγματοποιηθεῖ τὸ Σάββατο 16 Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. στὶς 11 τὸ πρωὶ στὸν Καθεδρικό Ἱερό Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν. Τὴν ἐπόμενη, Κυριακὴ 17 Φεβρουαρίου, ὁ Μακαριώτατος θὰ λειτουργήσει στὸν Καθεδρικό Ἱερό Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν μαζί μὲ τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου



Με λαμπρότητα ή τελετή Ένθρονίσεως

Μέ κάθε επίσημότητα τελέστηκε το Σάββατο στη Μητρόπολη Ἀθηνῶν ή ένθρονίση του νέου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, παρουσία τής πολιτικής ήγεσίας τής χώρας, εκπροσώπων τῶν Ἀρχῶν, αντιπροσωπείας του Οικουμενικού Πατριαρχείου, άλλων Ὁρθόδοξων Πατριαρχείων και εκπροσώπων ξένων δογμάτων. Πέντε λεπτά πριν από τις 11 ο Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος έφθασε στον Καθεδρικό Ναό Ἀθηνῶν, όπου τον ήποδέχθηκε ο Νομάρχης Ἀθηνῶν κ. Ἰ. Σγουρός, του ήποδόθηκαν τιμές ήπο στρατιωτικά ήγήματα, ήντάλλαξε χειραψία με τον Πρόεδρο τής Βουλής κ. Δ. Σιούφα, τον Πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ Γ. Παπανδρέου και τον Δήμαρχο Ἀθηναίων Ν. Κακλαμάνη. Λίγο πριν τήν είσοδο του νέου Ἀρχιεπισκόπου στο ναό ήφθασε στη Μητρόπολη Ἀθηνῶν και ο Πρωθυπουργός κ. Κώστας Καραμανλής. Μετά τήν είσοδό του στο Ναό ήναγνώσθηκε ή Ἐγκύκλιος τής Ἱερᾶς

Συνόδου και το Προεδρικό Διάταγμα για τήν ήκλογή του ήπο τον Ἀρχιμ. κ. Κύριλλο Μισιακούλη, Ἀρχιγραμματέα τής Ἱερᾶς Συνόδου και ήρχισε ή Ἀκολουθία τής Ένθρονίσης. Τήν πρώτη προσφώνηση προς τον Ἀρχιεπίσκοπο έκανε ο τοποτηρητής του ήρχιεπισκοπικού θρόνου, Σεβ. Μητροπολίτης Καρυστίας κ. Σεραφείμ. Προσφωνήσεις ήπηύθυναν και ο ήκπρόσωπος του Οικουμενικού Πατριαρχείου, Σεβ. Μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης, ήκ μέρους τής κυβερνήσεως ο ήπουργός Παιδείας κ. Εύρ. Στυλιανίδης, ήκ μέρους τής Βουλής ο ήρόεδρος τής κ. Δ. Σιούφας, ήκ μέρους του Δήμου Ἀθηναίων ο δήμαρχος κ. Νικήτας Κακλαμάνης, και ήκ μέρους του Ἱεροῦ Κλήρου τής Ἀρχιεπισκοπής Ἀθηνῶν ο Πρωτοσύγκελλος, Αἰδεσιμολογιώτατος κ. Θωμᾶς Συνοδινός.

Στιγμιότυπο ήπο τήν τελετή ένθρονίσεως του Μακ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἱερωνύμου (16.2.08).



ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

Ο Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ Πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμος (κατὰ κόσμον Ἰωάννης Διάπης), γεννήθηκε στὰ Οἰνόφυτα Βοιωτίας τὸ 1938. Εἶναι ἀπόφοιτός της Φιλοσοφικῆς Σχολῆς (Τμῆμα Ἀρχαιολογίας) καὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ διετέλεσε ὑπότροφος τοῦ Ι.Κ.Υ. (1ος σὲ πανελλαδικὴ κλίμακα) στὶς βυζαντινὲς σπουδές. Μετέβη γιὰ μεταπτυχιακὲς σπουδὲς στὸ Gratz Αὐστρίας καὶ στὸ Regensburg καὶ τὸ Μόναχο τῆς Γερμανίας.

Ἔργασθηκε ὡς πανεπιστημιακὸς βοηθὸς στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία στὴν Ἀθήνα δίπλα στὸν Ὁρλάνδο καὶ ὡς φιλόλογος στὴ Λεόντειο Σχολὴ τῆς Νέας Σμύρνης, στὸ 9ο Νυκτερινὸ Γυμνά-



Ἐπάνω: Ἀπὸ τὴν τελετὴ Διαβεβαιώσεως τῶν Σεβ. Καρπενησιῶν κ. Νικολάου καὶ Χίου κυροῦ Νικηφόρου (1979). Κάτω: Ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κυροῦ Διοδώρου στὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος.





σιο Ἀθηνῶν, καθὼς καὶ στὸ Γυμνάσιο τῆς Αὐλῶνος. Ἐγκατέλειψε τὴν πανεπιστημιακὴ του καριέρα μετὰ τὴν ἔνταξή του στὸν ἱερό κλῆρο.

Υπηρετήσε ὡς Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν & Λεβαδείας (1967-1978), ὡς Ἡγούμενος τῶν Ἱερῶν Μονῶν Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Σαγματᾶ (1971-1977) καὶ τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ (1977-1981), ὡς Γραμματεὺς καὶ κατόπιν Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (1978-1981). Τὸ 1981 ἐξελέγη παμψηφεί Μητροπολίτης Θηβῶν & Λεβαδείας. Συμμετείχε στὶς Ἐπιτροπές Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσως, Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας, Σχέσεων Ἐκκλησίας-Πολιτείας, Ὑποτροφιῶν καὶ ἐργάστηκε ὡς Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὑπήρξε μέλος μεικτῶν ἐπιτροπῶν Πολιτείας καὶ Ἐκκλησίας γιὰ τὴν μελέτη θεμάτων γιὰ τὴν μοναστηριακὴ περιουσία (1986-1998) καὶ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἐκπαίδευση (1986-1998) καὶ Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς Διαλόγου Κοινωνίας-Ἐκκλησίας (2005-2007).

Ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν κληρικῶν τῆς Μητροπόλεως του (82 στὸν 110) εἶναι πτυχιούχοι θεολογίας ἢ διαθέτουν παράλληλα καὶ δεύτερο πτυχίο (φιλόλογοι, ἀρχιτέκτονες, ἰατροί, γεωπόνοι, παλαιογράφοι, καθηγητὲς πληροφορικῆς, διδάσκαλοι, οἰκονομικῶν ἐπιστημῶν κ.ἄ). Σὲ αὐτοὺς συγκαταλέγονται ἕνας τακτικὸς καθηγητὴς τῆς θεολογίας, ἕνας λέκτορας τῆς θεολογίας, τρεῖς διδάκτορες καὶ πέντε μεταπτυχιακοὶ ὑποψήφιοι διδάκτορες, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ εἶναι ἡ πρώτη Μητρόπολη στὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ποὺ διαθέτει κληρικούς μὲ τόσο ὑψηλὸ μορφωτικὸ ἐπίπεδο.

Με τὴν ἀνύστακτη φροντίδα του καὶ τὸ ἐνδιαφέρον του ἀναπαλαιώθηκαν, ἐπανδρώθηκαν καὶ λειτουργοῦν ἕξι ἀνδρικές Ἱερές Μονές (σύνολο Μοναχῶν 45) καὶ δεκαεπτὰ γυναικείες (σύνολο Μοναχῶν 110). Ἀνάμεσα στὶς Μονές αὐτὲς συγκαταλέγονται οἱ ἱστορικές Μονές τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ, Σαγματᾶ, Ὁσίου Σεραφεῖμ, Μακαριωτίσσης, Εὐαγγελιστρίας καὶ Ἱερουσαλήμ.

Στὸ συγγραφικὸ του ἔργο συγκαταλέγονται πολλὰ ἄρθρα, μελέτες καὶ βιβλία θεολογικοῦ,





κοινωνικού και ιστορικού περιεχομένου, εκ τῶν ὁποίων αὐτὸ μὲ τὸν τίτλο «Μεσαιωνικὰ Μνημεῖα τῆς Εὐβοίας» βραβεύθηκε τὸ 1970 μὲ πρῶτο βραβεῖο ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Τὸ 2006 ἐξεδόθη ὁ πρῶτος ἀπὸ τοὺς τρεῖς τόμους ἔργου του μὲ τὸν τίτλο «Χριστιανικὴ Βοιωτία».

Στὸ κοινωνικὸ του ἔργο ξεχωρίζουν ἡ δημιουργία: οἰκοτροφείων, ὄρφανοτροφείου μὲ μορφὴ ἀνάδοξης οἰκογένειας (Θήβα), Στέγες Ἡλικιωμένων (Θήβα, Λιβαδειά), Κέντρου Ἐπανένταξης Ψυχικῶς Πασχόντων (Λιβαδειά), τοῦ Ἐκπαιδευτηρίου Δημιουργικῆς Ἀπασχόλησης Παίδων μὲ Εἰδικές Ἀνάγκες σὲ συνεργασία μὲ ἄλλους φορεῖς τοῦ Νομοῦ (Λιβαδειά), τοῦ Κέντρου Πρόληψης γιὰ τὰ ναρκωτικὰ (Λιβαδειά), Συσσίτια Ἀπόρων συμπεριλαμβανομένων καὶ οικονομικῶν μεταναστῶν (Θήβα), Συμβουλευτικὸς Σταθμοὺς (Θήβα), Κέντρο Ἱστορικῶν καὶ Ἀρχαιολογικῶν Ἐρευνῶν (Ζάλτσα-Ἱερά Μονὴ Λυκούρεση), ἐνῶ ὡς πρῶην ἐκπαιδευτικὸς ἔχει ἀναπτύξει μίᾳ ἰδιαίτερη σχέση μὲ τὴν ἐκπαιδευτικὴ κοινότητα τῆς Βοιωτίας.

Στὴν Μητρόπολὴ του φρόντισε περαιτέρω γιὰ τὴν δημιουργία καὶ λειτουργία ἐνοριακῶν πνευματικῶν κέντρων, κέντρων νεότητος στὶς περισσότερες τῶν ἐνοριῶν τῆς Μητροπόλεως του καθὼς καὶ προτύπων κατασκηνωτικῶν ἐγκαταστάσεων στὸ Παρνασσό. Μὲ πρωτοβουλία τοῦ ἰδρύθηκε καὶ λειτουργεῖ τὸ Κέντρο Ἐρευνῶν τῆς Ἱστορίας καὶ τοῦ Πολιτισμοῦ τῆς Βοιωτίας, τὸ ὁποῖο συνεργάζεται μὲ τὰ Πανεπιστήμια τοῦ Durham, Cambridge.

Στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως στὴν Ἀλιάρτο Βοιωτίας, κοντὰ στὴν Ἱερά Μονὴ Εὐαγγελιστρίας, διεξάγονται κατὰ καιροὺς διάφορα συνέδρια. Ἔχει ξεκινήσει συνεργασία μὲ τὸ τμῆμα Διεθνῶν Σχέσεων τοῦ Παντείου Πανεπιστημίου ἣδη ἔχουν ὑλοποιηθεῖ τρεῖς κύκλοι μεταπτυχιακῶν σπουδῶν σχετικὰ μὲ τὸ περιβάλλον, γίνεται προσπάθεια νὰ δημιουργηθεῖ Ἐρευνητικὸ Κέντρο γιὰ τὸ περιβάλλον στὴν ὑπὸ ἀνακαίνιση Ἱερά Μονὴ Ταξιάρχων (Δόμβραινα).

Πρωτοστάτησε γιὰ τὴν δημιουργία –στὴν γενετείρὰ του, στὰ Οἰνόφυτα– τοῦ Κέντρου Εὐαισθητοποιήσεως Πληθυσμοῦ σὲ θέματα περιβάλλοντος καὶ οικονομικῶν μεταναστῶν.

Οἱ ἀγῶνες του καὶ ἡ συνεχῆς ἐπαγρύπνησή



του είχαν ως αποτέλεσμα: α) την ματαίωση των σχεδίων των μαρτύρων του Ίερωβὰ για την λειτουργία διεθνούς χιλιαστικού κέντρου στην έπαρχία του και β) την αξιοποίηση των εγκαταστάσεών του για τή λειτουργία Έθνικου Κέντρου Ἀπεξάρτησης.

Για τήν συμβολή του στο φιλανθρωπικό έργο τῆς Μητροπόλεως του, που σχετίζεται με τήν υγεία, τιμήθηκε από τήν Ἱατρική Σχολή του Πανεπιστημίου τῆς Κραϊόβας στη Ρουμανία με τήν άπονομή του τίτλου του έπιτίμου Διδάκτορα του εκεί Πανεπιστημίου. Ἐπίσης είναι Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Καρδιολογικῆς Ἑταιρείας (ΕΛΙΚΑΡ).



ΑΠΑΝΘΙΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΝΘΡΟΝΙΣΤΗΡΙΟ ΛΟΓΟ

Ο Ένθρονιστήριος Λόγος του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Γερωνύμου δημοσιεύεται ολόκληρος στο περιοδικό «Έκκλησία». Στις σελίδες αυτές διαλέξαμε όρισμένα χαρακτηριστικά, κατά την άποψή μας, προσπάσματα για να δώσουμε μερικές πτυχές του Λόγου και της τοποθέτησης του νέου Αρχιεπισκόπου πάνω σε καιρία θέματα που απασχολούν την Έκκλησία και την Κοινωνία. Ακολουθεί σχολιασμός του από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη κ. Γερόθεο.



Προγραμματικές δηλώσεις

Ίδου ἐγὼ ἀνάμεσά σας, στὴν ἐποχὴ τῶν μεγαλόστομων διακηρύξεων, τοῦ πληθωρισμοῦ τῆς κενολογίας καὶ τῆς ξύλινης γλώσσας, ἀπρόθυμος νὰ διατυπώσω ὑψηπετεῖς διακηρύξεις. Δὲν ἔχω νὰ καταθέσω προγραμματικές δηλώσεις. Ἄλλωστε αὐτὲς εἶναι ἤδη διατυπωμένες ἅπαξ καὶ μὲ περισσὴ σαφήνεια ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ.

Γιὰ τὴν Ἐκκλησία

Ἡ Ἐκκλησία πορεύεται μέσα στὴν Ἱστορία καὶ τὸν κόσμον ἀλλὰ δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. Δὲν ἐνδιαφέρεται νὰ ἀντιπαρατεθεῖ πρὸς κάτι ἢ κάποιον ἀλλὰ νὰ προσλάβει τὸν κόσμον καὶ νὰ τὸν μεταμορφώσει. Δὲν καλεῖται νὰ εἶναι τὸ λίπασμα γιὰ τὰ διακοσμητικὰ φυτὰ αὐτοῦ τοῦ κόσμου ἀλλὰ γίνεται συνεχῶς



Ένας πνευματικός έκρηκτικός μηχανισμός που ανατινάζει τον κόσμο και τον κάνει Έκκλησία.

Πρός τους νέους

Αυτό που κυρίως επιθυμώ είναι να σᾶς ακούσω παρά να με ακούσετε. Κι ἐσεῖς να κάνετε ἔντονη τὴν παρουσία και φανερό τον λόγο σας στη ζωή τῆς Ἐκκλησίας μας. Ἐγὼ θὰ προσπαθήσω να εἶμαι ἀνοιχτός ἀπέναντί σας, και διάφανος για να φαίνεται πίσω μου ὁ Σταυρωμένος ἀρχηγός τῆς Ζωῆς. Ὁ μόνος που ἀγαπάει τόσο ὥστε να μὴν μπορεῖ κανεὶς να ἀντισταθεῖ στην ἀγάπη Του. Και κάτι ἀκόμα. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι τὸ σπίτι σας. Κι ὅταν τὸ βλέπετε να φλέγεται ἀπὸ δικές μας ἀμέλειες ἢ ἀναξιότητες μὴ στέκεστε ἀπέναντι ἀσκώντας εὐκολη κριτική. Μπεῖτε μέσα για να σώσουμε ὅ,τι μπορούμε ἀπὸ τὸν πολύτιμο θησαυρὸ τῆς πνευματικῆς μας κληρονομιάς. Ἐλάτε στὸ σπίτι σας για να τὸ ἀνανεώσουμε και να τὸ ἀνακαινίσουμε μαζί.

Πρός τους πνευματικούς ταγούς

Σπεύδω να διευκρινίσω: Δὲν σᾶς καλῶ να κατασκευάσετε στρατευμένη χριστιανική τέχνη. Σᾶς προσκαλῶ και σᾶς προκαλῶ να ξανάνακαλύψουμε μαζί τους χυμούς που ἔθρεψαν τις ψυχές τῶν προγόνων μας και γέννησαν τὸν πολιτισμὸ που κληρονομήσαμε. Στην ἐποχή τῆς παγκοσμιοποίησης, τῆς κρίσης τῶν ἰδεολογιῶν, τῆς ψευδεπίπλαστης διανόησης, τοῦ εὐτελισμοῦ τῆς καλλιτεχνικῆς και τῆς πνευματικῆς δημιουργίας και τὴν ὑποταγή τους στὸν ἀδηφάγο καταναλωτισμὸ ἔχουμε ἀναπόδραστο καθῆκον να συμβάλλουμε ὡς Ἐκκλησία στην παραγωγή πολιτισμοῦ.

Για τὴν Ἔνορία

Εἶναι θεμελιώδης προτεραιότητα ἡ ἐνορία να ἀποδεικνύεται συνεχῶς τὸ ὄντως νευραλγικὸ κῦτταρο τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ. Εὐχομαι, προσεύχομαι και σᾶς παρακαλῶ να μεριμνήσετε ὥστε μέσα στην ἔρημο τῆς Ἀθήνας να ὑπάρχει σὲ κάθε ἐνορία μίᾳ μικρῆ ὄαση για τους νέους, ἓνα καταφύγιο για τὰ νέα ζευγάρια, μιᾳ γωνιά για τὴ χειμαζόμενη σύγχρονη οἰκογένεια, μιᾳ ζεστὴ φωλιά για κάθε «κοπιῶντα και πεφορτισμένο»: μιᾳ ἐστία που θὰ καίει ἀδιαλείπτως ἢ φωτιὰ τῶν πνευμα-

τικῶν ἀναζητήσεων, ἓνα θυσιαστήριο ἀπὸ τὸ ὁποῖο ξεκινοῦν ὄλα και στὸ ὁποῖο καταλήγουν τὰ πάντα, καθὼς τὸ ἐκκλησιαστικὸ ἦθος προϋποθέτει ὅτι «ἡμῶν δὲ σύμφωνος ἢ γνώμη τῇ εὐχαριστία, και ἡ εὐχαριστία πάλιν βεβαίω τὴν γνώμην».

Για τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο

Σὲ μίᾳ ἐποχή που ἡ Οἰκουμένη παρουσιάζεται κατακερματισμένη και ὡς λύση προβάλλεται ἡ παγκοσμιοποίηση, οἱ Ὁρθόδοξοι Ἐκκλησίες ὀφείλουν να διασφαλίσουν και να προβάλλουν τὴν μεταξύ τους ἐνότητα. Σήμερα, ὅσο ποτὲ ἄλλοτε πρέπει να γίνει κατανοητὴ ἡ σημασία και ὁ ρόλος τοῦ Σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ μας Πατριαρχείου για τὴν πορεία συνόλης τῆς Ὁρθοδοξίας.

Για τὸ Συνοδικὸ Σύστημα

Ἡ χάραξη τῆς πορείας τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἡ λήψη τῶν ἀποφάσεων, ἡ ἀντιμετώπιση τῶν προβλημάτων που κατὰ καιροὺς προκύπτουν και ἡ ἀντιμετώπιση ὄλων τῶν ἄλλων ζητημάτων, για τὰ ὁποῖα ἔχει ἀρμοδιότητα ἡ Ἱεραρχία, ὀφείλουν να εἶναι καρπὸς συνεργασίας τῶν μελῶν τῆς, οἱ ὁποῖοι συναποφασίζουν ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι με ἦθος συνοδικό. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὡς πρόεδρος ἔχει καθῆκον να διασφαλίζει τὴ λειτουργία τοῦ συνοδικοῦ συστήματος και, ὡς πρῶτος μεταξύ ἴσων, να εἶναι ὁ ἐγγυητὴς τῆς εὐρυθμῆς λειτουργίας του. Κατὰ προέκταση ἔχει τὴν εὐθύνη να μεριμνᾷ ὥστε αὐτὸ τὸ συνοδικὸ πνεῦμα να διαποτίζει κάθε πτυχή τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου και να καθορίζει τὸν τρόπο με τὸν ὁποῖο λειτουργοῦν ὄλες οἱ δομές τῆς ἐκκλησιαστικῆς πραγματικότητας.

Για τὴ διαχείριση τῆς Ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας

Πιστεύουμε πὼς οἱ καιροὶ ἀπαιτοῦν να ἀναπτυχθοῦν πρωτοβουλίες οἱ ὁποῖες να καθιστοῦν τὴν Ἐκκλησία εὐρωστη μὲν, ἀλλὰ με μοναδικὸ σκοπὸ οἱ πόροι τῆς να ἐξαργυρώνονται στην διακονία τοῦ ποιμνίου τῆς και ἐπομένως τὰ ἔσοδα ἀπὸ τὴν διαχείριση τῆς περιουσίας Τῆς να ἐπιστρέφουν στὸ λαό, ὥστε να μὴν δημιουργεῖται με κανένα τρόπο ἡ αἴσθησις ὅτι ἔχει μετατραπεί ὁ οἶκος τοῦ Θεοῦ εἰς οἶκον ἐμπορίου.

Σχολιασμός τοῦ Ἐπιβατηρίου λόγου τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἱερωνύμου*

Τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου κ. Ἱεροθέου

Ο ἐπιβατήριος - ἐνθρονιστήριος λόγος εἶναι πάντοτε τὸ ἀπαύγασμα τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐνθρονιζομένου Ἀρχιερέως. Ὅταν μελετᾶ κανεὶς τὸν λόγο τοῦ ἐνθρονιζομένου, μπορεῖ νὰ ἐρμηνεύσει τὴν ὅλη ἀτμόσφαιρα ἀπὸ τὴν ὁποία ἐμπνέεται ὁ συντάκτης του. Αὐτὸ ἰσχύει καὶ γὰρ τὸν ἐπιβατήριο λόγο τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου. Θὰ παραθέσω μερικὰ στοιχεῖα ποὺ χαρακτηρίζουν τὸν λόγο αὐτόν.

1. Θεολογικὸς καὶ ποιμαντικὸς

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος στὸν ἐπιβατήριο λόγο του συνέδεσε θεολογία καὶ ποιμαντική, ποὺ εἶναι φανέρωση ἐνὸς ἐκκλησιαστικοῦ λόγου. Ἡ θεολογία εἶναι ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία πάντοτε θεολογεῖ. Μὲ τὴν ἀπόλυτη σημασία τοῦ ὄρου, θεολογία εἶναι ὁ λόγος περὶ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἔχουν ὅσοι ἔχουν πείρα Θεοῦ. Μὲ τὴν σχετικὴ σημασία τοῦ ὄρου, θεολογία εἶναι ἡ

ἀνάλυση καὶ χρησιμοποίησις τοῦ λόγου τῶν πραγματικῶν θεολόγων. Ἔτσι, ὁ θεολογικὸς λόγος ξεχωρίζει ἀπὸ τὸν στοχαστικὸ καὶ ἠθικιστικὸ λόγο, ἀκουμπᾷ τὰ ὑπαρξιακὰ καὶ πνευματικὰ προβλήματα τῶν ἀνθρώπων, εἶναι προφητικὸς λόγος. Ἡ ποιμαντικὴ εἶναι ἡ καθημερινὴ πράξις τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ἐνασχόλησις μὲ τὸν πονεμένο, βασανισμένο καὶ τραυματισμένο ἄνθρωπο ποὺ βρίσκεται μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ, μεταξὺ τοῦ ἄδη καὶ τῆς ἀπελπισίας καὶ τῆς προσδοκίας τοῦ Παραδείσου. Τόσο ἡ θεολογία, ὅσο καὶ ἡ ποιμαντικὴ εἶναι μιὰ προφητεία ποὺ δὲν γίνεται μέσα στὰ πλαίσια τοῦ ἐκκοσμικευμένου λόγου καὶ τοῦ ἀνούσιου ἀκτιβισμοῦ.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμος ὑπῆρξε καλὸς ποιμὴν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας τῶν Θηβῶν καὶ τῆς Λεβαδείας καὶ γνώριζε ἀπὸ τὴν πείρα του τί σημαίνει νὰ θεολογεῖ κανεὶς ποιμαίνοντας καὶ νὰ ποιμαίνει θεολογώντας. Αὐτὸ φάνηκε ἀπὸ τὸν λόγο του. Ἐδωσε βαρύτητα στὴν διοργάνωση τῆς Ἑνορίας ὡς οἰκογενείας καὶ ὡς θεραπευτικῆς κοινότητος, διότι ἐκεῖ ἐξασκεῖται ἡ θεολογία καὶ ἡ ποιμαντικὴ.

2. Συνοδικὸ καὶ ἱεραρχικὸ πολίτευμα

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἐκήρυξε τὴν ἀρχὴ τῆς συνοδικότητος τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως τὸ ἔκανε καὶ ἄλλη φορά, ποὺ εἶναι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὦμα τῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας. Διέκρινε μεταξὺ τῆς ποιμαντικῆς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τῆς διοικήσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἡ Ἐκκλησία στὸ βάθος τῆς ζεῖ συνοδικά, ἀφοῦ κανένας δὲν εἶναι μόνος του στὴν Ἐκκλησία, ἀλλὰ συνεργάζεται μὲ τὰ ἄλλα μέλη τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι συν-οδός (συμπόρευση) οὐρανοῦ καὶ γῆς, ζώντων καὶ κεκοι-

* Ἀναδημοσίευση ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα «Ἐκκλησιαστικὴ Παρέμβαση», τῆς Ἱ.Μ. Ναυπάκτου (τ. 140).





μημένων, Κληρικῶν καὶ λαϊκῶν, μοναχῶν καὶ ἐγγάμων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Κάθε μέλος μέσα στὴν Ἐκκλησία πορεύεται «συνπᾶσι τοῖς ἀγίοις», δὲν κινεῖται ἀτομικά, ἀλλὰ προσωπικά καὶ συλλογικά.

Τὴν συνοδικότητα βλέπουμε στὴν Θεία Εὐχαριστία, καθὼς ἐπίσης καὶ στὴν διοίκηση. Ἡ συνοδικότητα βιώνεται σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα, ἤτοι στὴν Σύνοδο τῶν Ἐπισκόπων, τὴν διοίκηση τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, τὴν διοίκηση καὶ ποιμαντική τῶν Ἑνοριῶν καὶ τὴν διοίκηση τῶν Ἱερῶν Μονῶν. Ἀλλὰ ἡ συνοδικότητα πρέπει νὰ συνδέεται μὲ τὴν ἱεραρχικότητα. Τὸ πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι δημοκρατικό, μὲ τὴν συνηθισμένη ἔννοια τοῦ ὅρου, ὅτι εἴμαστε ὅλοι ἴσοι, ἀλλὰ εἶναι συνοδικό καὶ ἱεραρχικό, μὲ τὴν ἔννοια ὅτι ὑπάρχει ἱεράρχηση τῶν χαρισμάτων μέσα στὴν Ἐκκλησία. Ἄλλο εἶναι τὸ ἔργο τῶν Πρεσβυτέρων, ἀλλὰ τὸ ἔργο τῶν μοναχῶν καὶ τῶν λαϊκῶν. Οἱ Κληρικοί ἔχουν τὸ προνόμιο τοῦ ποιμαίνειν, οἱ λαϊκοὶ ἔχουν τὸ χάρισμα τοῦ ποιμαίνεσθαι.

Ἔτσι, τὸ πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι συνοδικό ἀλλὰ καὶ ἱεραρχικό. Ἄν δοῦμε τὴν συνοδικότητα χωριστὰ ἀπὸ τὴν ἱεραρχικότητα, διαστρεβλώνουμε τὸ πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἱερώνυμος γνωρίζει καὶ ἐφήρμοσε τὸ συνοδικό καὶ ἱεραρχικό πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας, διότι ὑπηρέτησε στὴν Ἀρχιεπισκοπία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ στὰ

Συνοδικὰ ὄργανα τῆς Ἐκκλησίας ἀλλὰ καὶ στὴν Ἱερὰ Μητρόπολή του, ὅπου διηκόνησε τὸν λαό (Κληρικούς καὶ λαϊκούς), σεβόμενος τὰ χαρίσματα τῶν ἄλλων. Αὐτὸ φάνηκε καὶ στὸν ἐπιβατήριο λόγο του.

3. Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ Ἑλληνικὴ Πολιτεία

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος ἐξέφρασε τὸν σεβασμὸ του στοὺς θεσμοὺς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι σῶμα Χριστοῦ καὶ κοινωνία θεώσεως, ἀλλὰ ταυτόχρονα κινεῖται σὲ ἱστορικά πλαίσια, χωρὶς ὅμως νὰ ἀλλοιώνεται καὶ ἐκκοσμικεῖται. Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο δὲν εἶναι ἓνας κοσμικὸς θεσμὸς, ἀλλὰ τόσο ἡ παρουσία του ὅσο καὶ ἡ πρωτοκαθεδρία του ἔχει καθιερωθεῖ ἀπὸ τοὺς θεοπνεύστους Πατέρας τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων πού σημαίνει ὅτι ἡ ἔλλειψη σεβασμοῦ σὲ αὐτὸ καὶ πολὺ περισσότερο ἡ ἀντιπαλότητα μαζί του ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα πού συγκροτεῖ τὸν θεσμὸ τῆς Ἐκκλησίας, μὲ φοβερὲς συνέπειες γιὰ τὸν ἀμφισβητία τοῦ εὐλογημένου αὐτοῦ θεσμοῦ. Ἐπομένως, ὁ ὀφειλόμενος σεβασμὸς στὸν ρόλο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εἶναι ἔκφραση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος καὶ πρόξενος πνευματικῆς εὐλογίας.

Καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν Ἑλληνικὴ Πολιτεία εἶναι ἀπόρροια τοῦ σεβασμοῦ τῆς ἐτυμολογίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Δὲν εἶναι δυνατὸν κανεὶς νὰ ζεῖ σὲ μιὰ συγκεκριμένη Πολιτεία καὶ νὰ μὴ σέβεται ὄχι μόνον τὸν θεσμὸ, ἀλλὰ καὶ τὰ πρόσωπα πού τὸν υπηρετοῦν. Βέβαια, καὶ τοὺς δύο αὐτοὺς θεσμοὺς τοὺς εἶδε μέσα ἀπὸ τὴν θεολογία τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία σέβεται τοὺς θεσμούς, χωρὶς νὰ ἀλλοιώνεται ἡ ἴδια, συνεργάζεται μὲ ὅλους χωρὶς νὰ ἐκκοσμικεῖται, ἀγαπᾷ τοὺς πάντας, χωρὶς νὰ κομματίζεται.

4. Οἰκουμενικὸ πνεῦμα

Ὁ ἐπιβατικὸς λόγος ἦταν ἀνοικτὸς πρὸς ὅλους, οἰκουμενικός. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἀνοικτὴ καὶ δέχεται τοὺς πάντες, νεοποιεῖ τοὺς γηγενεῖς. Δὲν εἶναι Ἐκκλησία τῶν νέων ἢ τῶν ἡλικιωμένων, τῶν Κληρικῶν ἢ τῶν λαϊκῶν, τῶν μοναχῶν ἢ τῶν ἐγγάμων,



τῶν δικῶν μας ἢ τῶν ξένων, ἀλλὰ Ἐκκλησία ὅλου τοῦ πληρώματος. Στὴν Ἐκκλησία δὲν χωροῦν οἱ ἀποκλεισμοὶ καὶ οἱ ἀπολυτότητες. Δέχεται τοὺς πάντες μὲ προοπτικὴ τὴν ἀναγέννησίν τους. Δὲν ἔγινε ἡ Ἐκκλησία γιὰ νὰ βοηθήσει τὸν κόσμον, ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνῃ ὁ κόσμος Ἐκκλησία. Ὅποτε, δὲν ἀποβλέπουμε στὴν ἐκκοσμίκευση τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ στὴν ἐκκλησιοποίηση τοῦ κόσμου. Ἡ Ἐκκλησία, καίτοι ζεῖ καὶ ἐργάζεται σὲ μιὰ συγκεκριμένη κοινωνία καὶ ἓνα συγκεκριμένο ἔθνος, ἐν τούτοις ὑπερβαίνει τὰ κλειστὰ ὄρια τῶν ἔθνων, εἶναι παγκόσμια, οἰκουμενική.

Αὐτὸ τὸ «πνεῦμα» διακρίνει κανεὶς στὴν σκέψη τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου, ὅπως φάνηκε καὶ στὸν ἐπιβατήριο λόγο του. Δὲν ἀφίσταται τῆς Ὁρθοδόξου θεολογίας ἀλλὰ καὶ δὲν κλείνεται σὲ καιρικὰ σχήματα καὶ σὲ ἀποσπασματικές, ἀτομικὲς θεωρήσεις.

5. Ξύλινη γλῶσσα καὶ λαϊκισμὸς

Ἦταν λόγος ἀπηλλαγμένος θεωρητικῶν - σοφιστικῶν λόγων καὶ ἐλευθερωμένος ἀπὸ λαϊκισμὸ. Ὁ θεωρητικὸς λόγος ποὺ ἀναφέρεται σὲ φιλοσοφικὲς καὶ θεολογικὲς ἔννοιες, καίτοι πολλές φορές εἶναι ἀπαραίτητος, ἐν τούτοις εὐκόλα ἐκφράζεται μὲ μιὰ ξύλινη γλῶσσα ποὺ δὲν ἔχει οὐσία καὶ περιεχόμενο, γίνεται ἰδεολογία. Ὁ νέος Ἀρχιεπίσκοπος ἀποφεύγει τὴν ξύλινη θεολογικὴ γλῶσσα, μιὰ γλῶσσα ποὺ δὲν εἶναι καρδιακὴ καὶ δὲν ἀγγίζει τὴν καρδιά τοῦ πονεμένου ἀνθρώπου.

Ὁ λαϊκίστικος λόγος εἶναι βερμπαλιστικὸς καὶ δημαγωγικὸς, δὲν παράγει οὐσιαστικὰ ἀποτελέσματα, ἀλλὰ «κνήθει» τὶς ἀκοές, χωρὶς νὰ μετατρέπεται σὲ πράξη ποὺ θεραπεύει τὰ προβλήματα τοῦ λαοῦ. Ὁ ὀρθόδοξος - ἐκκλησιαστικὸς λόγος, ὅπως εἶπε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἔχει τὸ στοιχεῖο τῆς προφητείας, εἶναι μαρτυρία τοῦ ἰδρώτα τοῦ κήπου τῆς Γεθσημανῆς, ἀποβλέπει στὴν δημιουργία πνευματικῶν ἀντισωμάτων γιὰ τὴν ἀναγέννηση τῶν ἀνθρώπων.

6. Περιεχόμενο, ἦθος καὶ ὕφος

Ὁ ἐπιβατικὸς λόγος ἔθιξε πολλὰ ζητήματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὸν ἄνθρωπο τῆς ἐποχῆς μας, τοὺς νέους, τὸ πολιτιστικὸ γίγνεσθαι τῆς χώρας, τὴν παιδεία, τὴν διοργάνωση τῆς Ἐκκλη-

σίας, τὶς σχέσεις τῶν ποιμένων μὲ τὶς Θεολογικὲς Σχολές, τὴν ἀξιοποίηση τῶν οἰκονομικῶν πόρων, τοὺς μετανάστες καὶ τοὺς ἐνδεεῖς, τοὺς ἀρρώστους καὶ τοὺς κατακοίτους κ.λπ., καὶ ὅλα αὐτὰ ἐξετάσθηκαν μέσα ἀπὸ τὴν θεολογικὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ προοπτικὴ. Τὸ σημαντικό εἶναι ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος δὲν ἔκανε προγραμματικὲς δηλώσεις, αἰσθανόταν ὡς Ποιμένας καὶ ὄχι ὡς κοσμικὸς ἄρχοντας, καὶ τὸ ἀκόμη σπουδαιότερο, ξεκίνησε τὸν λόγο του ἀπὸ τὴν Θεολογία τοῦ Σταυροῦ καὶ πρὸς τὸ τέλος συνέδεσε τὸν ἀρχιεπισκοπικὸ θρόνον μὲ τὸ σκαμνὶ τοῦ ἀγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ποὺ ἐκφράζει τὸν τάφο, καὶ τελείωσε μὲ τὴν αἴσθηση ὅτι θὰ λογοδοτήσει στὸν Ἀρχιποίμενα Χριστό. Ἦταν ἓνας λόγος ποὺ μέσα του εἶχε εὐαισθησία, μνήμη θανάτου καὶ αἴσθηση ἀπολογίας στὸν Χριστό. Ἦταν πράγματι λόγος βιωματικὸς, ὀρθόδοξος, ἐκκλησιαστικὸς. Παράλληλα ἦταν ἓνας ἰσορροπημένος, καρδιακὸς, ποιμαντικὸς, σεμνὸς καὶ νηφάλιος λόγος, ποὺ ἄγγιξε τὴν οὐσία τῶν πραγμάτων.

Ἐὰν αὐτὸ συνδυασθεῖ καὶ μὲ τὸν τρόπο τῆς ἐκφορᾶς, ποὺ δείχνει ἄνθρωπο σῶφρονα, μετρημένο, νηφάλιο, ποὺ βδελύσσεται τὸν σοφιστικὸ καὶ ρητορικὸ λόγο, τότε βλέπει κανεὶς καὶ τὰ πλαίσια στὰ ὁποῖα κινεῖται. Ἐπὶ πλέον, ἡ ἀπόφαση τοῦ Ἀρχιεπισκόπου νὰ μὴ ἀκολουθήσει φαραωνικὲς ἐκδηλώσεις, ὅπως τὴν ὑποδοχὴ του στὴν πλατεία Συντάγματος καὶ τὴν μετάβασή του ἐν πομπῇ στὸν Μητροπολιτικὸ Ναό, συμπληρώνει τὸ ἕτερον ὕφος καὶ ἦθος τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου.

Τὸ ὅτι ὁ ἐπιβατικὸς λόγος κράτησε ἀμείωτη τὴν προσοχὴ καὶ τῶν λαϊκῶν, τῶν Ἀρχόντων καὶ τοῦ λαοῦ, καθὼς ἐπίσης μετὰ τὸ τέλος του κράτησε μιὰ εἰρήνη, γαλήνη, ἡρεμία, αἴσθηση παρηγοριᾶς, ἦταν ἔνδειξη ἐνὸς ἐκκλησιαστικοῦ λόγου.





ΝΕΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ Ο ΑΠΟ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β΄

Του Μ. Γ. Βαρβούνη

Η ΕΚΛΟΓΗ νέου Αρχιεπισκόπου για τον θρόνο των Αθηνών, μετά την εις Κύριον έκδημία του μακαριστού Αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, είναι εκκλησιαστικό γεγονός μεγάλης σημασίας και μοναδικής σπουδαιότητας. Και τούτο επειδή στη ζωή της Εκκλησίας υπάρχει μὲν ἡ ἔννοια τῆς συνέχειας μέσω τῆς παραδόσεως, οἱ ἐπιμέρους ὅμως πτυχές τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς διαφοροποιούνται συχνὰ ἀνάλογα μὲ τὴν πνευματικὴ προσωπικότητα ποὺ διευθύνει καὶ καθορίζει τὶς ἐξελίξεις.

Ὁ Μακαριώτατος κ. Ἱερώνυμος ἔχει ἤδη ὑλοποιήσει ἓνα τεράστιο πνευματικὸ καὶ ποιμαντικὸ ἔργο στὴν ὡς τώρα ἐπαρχία του. Μαρτυροῦν γι' αὐτὸ ἡ κοινωνικὴ δράση, τὰ πολλὰ ἰδρύματα καὶ τὸ μορφωτικὸ ἐπίπεδο τῶν κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας. Ἀκέραιος καὶ ἀνθρώπινος, πνευματικὸς πατέρας καὶ παρὼν σὲ κάθε στιγμή τῆς ζωῆς τοῦ ποιμνίου του, σὲ λύπες καὶ χαρές, σὲ εὐτυχισμένες καὶ λυπηρὲς περιστάσεις, κέρδισε τὴν ἀνυπόκριτη ἀγάπη τῶν ἀνθρώπων καὶ καλλιέργησε καλλικάρπως τὸ γεώργιον τοῦ Κυρίου.

Διὰ τῆς τιμίας ψήφου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Εκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καλεῖται τώρα στὸν θρόνο τῶν Αθηνῶν καὶ στὴν προεδρία τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου. Ὁ λαός, ποὺ μὲ τόσο ἐκδηλη χαρὰ δέχθηκε τὴν ἐκλογή του, περιμένει νὰ αἰστανθεῖ τὴν πατρικὴ στοργή καὶ τὴν πνευματικὴ ἀπαντοχή ποὺ ἀπὸ τὸ 1981 ἀπολάμβανε ὁ λαὸς τῆς Βοιωτίας. Ἄλλωστε, μὲ τὶς ὡς σήμερα δηλώσεις του ὁ νέος Αρχιεπίσκοπος ἔχει ἤδη δώσει τὸ στίγμα τῆς πορείας του, μιᾶς πορείας εἰρηνικῆς καὶ πνευματοφόρου, μακριὰ ἀπὸ τὶς κοσμικὲς σειρήνες τῆς ἐποχῆς καὶ κοντὰ στὰ οὐσιαστικὰ προβλήματα τῶν χριστιανῶν.

Μὲ μειλίχιο ὕφος, μὲ ἐκδηλη ἀγάπη καὶ μὲ πνεῦμα καταλλαγῆς, ὁ Μακαριώτατος κ. Ἱε-

ρώνυμος ἔχει ἤδη ἀναφερθεῖ στὶς σχέσεις τῆς Εκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸν Πάνσεπτο Οἰκουμενικὸ Θρόνο, ἀλλὰ καὶ στὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἀντιλαμβάνεται τὴν νέα διακονία ποὺ ἀναλαμβάνει. Καὶ ὅσα εἶπε μίλησαν στὴν καρδιά κλήρου καὶ λαοῦ, δημιουργώντας δικαιολογημένα αἰσιοδοξία γιὰ τὴ συνέχιση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου στὸν τόπο μας, ἐνὸς ἔργου ἀπαραίτητου τόσο γιὰ τὴν κοινωνικὴ συνοχή, ὅσο καὶ γιὰ τὴν πνευματικὴ κατάρτιση τοῦ λαοῦ μας. Παραλλήλως ἔδειξαν ὅτι θὰ ἐφαρμοστεῖ στὴν πράξη αὐτὸ ποὺ ὁ Μακαριώτατος ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή εἶπε, ὅτι δηλαδὴ πρέπει κάθε καλὸ τοῦ παρελθόντος νὰ τὸ συνεχίσουμε, νὰ τὸ ἀναδείξουμε καὶ νὰ τὸ ἐπανεξήσουμε, μαζὶ μὲ νέες ιδέες καὶ πρακτικὲς ποὺ θὰ προσδιορίσουν τὴν πορεία τῆς Εκκλησίας στὸ μέλλον.

Ὅσα ὁ Μακαριώτατος εἶπε στὸν Ἐπιβατήριο λόγο του, κατὰ τὴν ἐνθρόνισή του τὸ Σάββατο 16 Φεβρουαρίου 2008, στὸν Καθεδρικὸ Ἱερὸ Ναὸ τῶν Αθηνῶν, πραγματικὰ ἀνακούφισαν κλῆρο καὶ λαὸ καὶ δημιούργησαν τὴν προσδοκία μιᾶς στοργικῆς, καὶ μαζὶ στιβαρῆς καὶ ἔμπειρης, πνευματικῆς πατρότητας. Στὴν κατεύθυνση αὐτὴ ὁ Μακαριώτατος δεσμεύθηκε νὰ ἀναλώσει τὶς δυνάμεις του καὶ νὰ ἀφιερῶσει τὸ ἔργο του στὸν Ἀρχιεπισκοπικὸ Θρόνο.

Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ εὐχηθοῦμε καὶ νὰ προσευχηθοῦμε γιὰ μιὰ τετιμημένη καὶ καλλικάρπη ἀρχιεπισκοπεία, καὶ νὰ ἐναποθέσουμε μὲ ἐμπιστοσύνη τὸ ἔργο τῆς πνευματικῆς μας καθοδήγησης στὰ ἔμπειρα χέρια τοῦ Μακαριωτάτου. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Ἱερώνυμος «ἔθεσε ἤδη τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον». Θὰ εἴμαστε ἐνεργῶς στὸ πλευρὸ του. Ἐνώνοντας δὲ τὴν φωνή μας μὲ τὶς φωνές τοῦ λαοῦ μας, τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ἀνακράζουμε ὀλόψυχα καὶ μὲ εἰλικρινὴ ἀγάπη ΑΞΙΟΣ.

Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Ἱερώνυμος ὁ Β΄

ΥΠΑΡΧΟΥΝ γεγονότα μέσα στη ζωή σου, πού ἔχουν τόση δύναμη, ὅση ὁ ἄνεμος πάνω στις σελίδες τοῦ βιβλίου. Ὅπως ὁ ἄνεμος ξεφυλλίζει ἕνα βιβλίο χωρὶς κόπο, ἔτσι καὶ ἕνα δυνατὸ γεγονὸς φυλλομετρᾷ τοὺς λογισμοὺς καὶ κάνει τὰ συναισθήματα νὰ ἀποκαλύπτονται διαδοχικὰ στις σελίδες τοῦ βιβλίου τῆς καρδιάς.

Πέμπτη 7 Φεβρουαρίου 2008 καὶ τὸ γεγονὸς ἀνοίγει τοὺς ἀσκούς του καὶ ὁ ἀέρας του γυρίζει τις σελίδες τοῦ νοῦ πρὸς τὰ πίσω. Εἰκόνες γεμάτες ἀπὸ τὸ χρῶμα τῆς θάλασσας, τίς μυρωδιές της, καὶ ἕνα νέο ἐπίσκοπο, τὸν Χαλκίδος Νικόλαο, μὲ μεγάλα ἐκφραστικὰ μάτια, πού μοιάζουν σὰν πηγές πού ἀπὸ μέσα τους ξεχύνεται ἡ ἀρετή. Αὐτὸς ὁ ἐπίσκοπος ἔγινε στήριγμα γιὰ τὸ μικρὸ τότε δέντρο, τὸν π. Ἱερώνυμο, πού μόλις εἶχε φυτευτεῖ στὸν κήπο τῆς ἱερωσύνης. Τὸ ἄλλο γερὸ στήριγμα πού

κράτησε τὸ δέντρο ἀταλάντευτο ἀπὸ τὸ δυνατὸ μελτέμι τοῦ κόσμου ἦταν ὁ γέροντας ἐπίσκοπος Νικόδημος. Αὐτὸς, πού ὡς ἄλλος κρυφὸς μαθητῆς τοῦ Ἰησοῦ, κρυφὰ ὕφαινε τῆς ἀρετῆς τὸν χιτῶνα. Αὐτὸς ὁ γέροντας, ἀφοῦ φτερὰ πνευματικὰ, μὲ τῆ μοναχικὴ κουρά, ἔδωσε στὸν π. Ἱερώνυμο, τὸν ἄφησε νὰ πετάξει γύρω ἀπὸ τὸ θυσιαστήριο τοῦ Ἑσφαγμένου Ἀρνίου.

Ὁ χρόνος, γρήγορα καὶ ἀθόρυβα, τίς σελίδες γυρίζει. Οἱ εἰκόνες ἀλλάζουν. Ἡ θάλασσα, σὲ ἄγονο βουνό, τῆ θέση της δίνει. Ὁ π. Ἱερώνυμος ἠγούμενος στὸ μοναστήρι τοῦ Σαγματᾶ. Ἄγονος τόπος. Τὸ μόνο πού κατάφερε νὰ φυτρώσει καὶ νὰ θεριέψει: τὸ μοναστήρι τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Χριστοῦ, ποτισμένο μὲ τοὺς καταρράχτες τῶν δακρύων τοῦ ὀσίου Κλήμη, τοῦ ὀσίου Γερμανοῦ καὶ πολλῶν ἀγίων ἀσκητῶν πού ἡ βαθεῖα ταπείνωσή τους ἔσβησε τὸ ὄνομά τους ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ κόσμου

καὶ τὸ χάραξε στὴ μνήμη τοῦ Θεοῦ. Μόνος ὁ π. Ἱερώνυμος στὸ ἐγκαταλειμμένο μοναστήρι. Ἐνα ἀπόγευμα πού κουβαλοῦσε τιμέντο, γιὰ νὰ γιатρέψει καὶ νὰ κλείσει τραύματα πού ὁ χρόνος καὶ ἡ ἐγκατάλειψη προξένησαν, τὸν πλησιάζει ἕνας γέροντας.

—Εὐλογεῖτε γέροντα, εἶπε ὁ ἠγούμενος.

—Ὁ Κύριος, ἀπάντησε ὁ ταπεινὸς λευίτης. Τί κάνεις ἐδῶ, πάτερ μου;

—Προσπαθῶ νὰ φτιάξω τὸ μοναστήρι, ἀλλὰ εἶμαι μόνος, δὲν ἔχω βοήθεια



* Δημοσιεύτηκε στὸ περιοδικὸ «Εὐρωκλύδων» πού ἐκδίδει κάθε δίμηνο τὸ Χριστιανικὸ Κέντρο Νεότητος Θηβῶν, τ. 44 (Ἰανουάριος - Φεβρουάριος 2008).

καὶ ἡ ἀπελπισία συχνὰ μὲ ἐπισκέπτεται. Νομίζω ὅτι ὁ κόπος χαμένος εἶναι.

–Μὴν ἀπελπίζεσαι π. Ἱερώνυμε. Ἐσὺ φτιάχχε φωλιές καὶ ὁ Θεὸς θὰ σοῦ στείλει πουλιά.

–Ποιὸς εἶσαι γέροντα;

–Ὁ ἀμαρτωλὸς Πορφύριος εἶμαι, εἶπε ὁ γέροντας καθὼς ἀπομακρυνόταν, μὴν ἀπελπίζεσαι, τὴν εὐχή σου.

Ὁ χρόνος γύρισε πάλι τὶς σελίδες. Ὁ λόγος τοῦ γέροντα ἐγίνε γεγονός. Πολλές φωλιές ἐφτιάξε ὁ π. Ἱερώνυμος. Φωλιές πὺν δὲν προλάβαινε νὰ τελειώσει καὶ ἔρχονταν τὰ πουλιά τοῦ Θεοῦ. Ἐκεῖνα πὺν ἐμελλε νὰ ὑμνοῦν καὶ νὰ δοξάζουν τὸ ἅγιο Ὄνομά Του. Δὲν φρόντιζε μόνο γιὰ τὶς πνευματικὲς φωλιές ἀλλὰ καὶ γιὰ τοὺς κατοίκους τους. Πόσες φορές μέσα στὰ χιόνια φορτωμένος μὲ προμήθειες δὲν ἔφτανε μέχρι τὰ ἀποκλεισμένα ἀπὸ τὴν κακοκαιρία μοναστήρια. Πάλι οἱ σελίδες γυρίζουν.

Ὁ ὄσιος Κλήμης πὺν ἀπὸ τὸ μοναστήρι του ἄρχισαν τῆς ζωῆς τὰ σημάδια νὰ φαίνονται, στέλνει δῶρο στὸν ἄλλο μεγάλο ἀσκητή, τὸν ὄσιο Λουκά, τὸν Ἱερώνυμο. Στὸ μοναστήρι του στὸ Στεῖρι ἀκούγονται μόνο τὰ βήματα τῶν ἡλικιωμένων πατέρων νὰ σέρνονται ἀπὸ τὰ ταπεινὰ κελλιὰ τῆς ἀνθρώπινης μετάνοιας στὸ μεγαλόπρεπο ναὸ τῆς δόξας τοῦ Θεοῦ. Πῶς νὰ σταθεῖς μέσα σὲ τόσοις ἡλικιωμένους; Πάλι ἡ ἀπογοήτευση πλησίασε τὸ λογισμὸ τοῦ π. Ἱερωνύμου. Ἄλλὰ πρὶν κυριεύσει ἡ ἀπόγνωση τὸ λογισμὸ ἡ ἐλπίδα ἐγίνε τείχος ἀπόρητο. Τὸν πλησιάζει ἕνας γέροντας, τοῦ σφίγγει τὸ χέρι μέσα στὸ δικό του γέρικο χέρι, μὲ ὅση δύναμη ἔχει ξεχάσει ὁ χρόνος νὰ τοῦ ἀφαιρέσει καὶ τοῦ ψιθυρίζει:

–Μὴ φοβᾶσαι πάτερ. Δὲ θὰ σὲ κουράσουμε πολὺ. Ἐχει δώσει ὁ ὄσιος πατέρας μας, ὁ Λουκάς, σὲ μᾶς τὰ γεροντάκια του, μιὰ εὐχή. Νὰ φεύγουμε γιὰ τὴ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ στὸ πόδι. Θὰ δεῖς. Τὸ βράδυ θὰ ἀρρωσταίνουμε καὶ μέχρι τὸ πρωὶ θὰ ἔχουμε φύγει... μείνε ἐδῶ νὰ ἔχεις τὴν εὐχή μας...

Ἔτσι κι ἐγίνε, ὅπως μαρτυροῦν καὶ οἱ ἐπόμενες σελίδες. Οἱ μεγάλοι ἐφυγαν ὅπως ὁ ὄσιος ὄριζε. Ἐρχονταν οἱ νεότεροι. Καὶ ὅταν σύγχρονοι εἰκονομάχοι θέλησαν νὰ πάψει νὰ καπνίζει τὸ θυμιατὸ καὶ οἱ καρδιές τῶν πατέρων νὰ προσεύχονται, ὁ π. Ἱερώνυμος δὲν δίστασε νὰ

ἀμπαρωθεῖ στὸ μοναστήρι καὶ νὰ ἐμποδίσει τὴ νέα εὐγενική ἐπιδρομή. Ὅταν καὶ τὸ πολυβασανισμένο σκῆνωμα τοῦ ὀσίου ἐπέστρεψε στὸ μοναστήρι του, πληροφόρησε τὶς καρδιές τῶν εὐσεβῶν: «*Αὐτὸν πὺν μὲ τίμησε θὰ τὸν τιμήσω*».

Οἱ σελίδες γυρνοῦν γρήγορα. Ὁ γέροντας Νικόδημος νιώθει ὅτι οἱ ρίζες του μία-μία, ἀργὰ-ἀργὰ βγαίνουν ἀπὸ τὸ χῶμα τῆς γῆς αὐτῆς γιὰ νὰ μεταφυτευτοῦν στὸ περιβόλι τοῦ οὐρανοῦ. Θέλει καὶ ἐκεῖνος νὰ δεῖ τὸν ἐπόμενο κρῖκο τῆς ἀποστολικῆς διαδοχῆς. Δίνει τὴν ποιμαντικὴ ράβδο σὰ χέρια τοῦ π. Ἱερωνύμου, καὶ μέχρι τὴν ὀλοκλήρωση τοῦ ἐνάρετου ἐπίγειου βίου του συνέχιζε νὰ στηρίζεται στὸ κομποσκοῖνι. Αὐτὸ τὸ κεφάλαιο τοῦ βιβλίου ἔχει πολλές σελίδες. Πὺν νὰ πρωτοσταθεῖς. Πολὺς ἀγῶνας. Μεγάλος κόπος. Δὲν χόρτασε χρόνια ὀλοκληρα ὑπνο ὁ Δεσπότης. Τὸ κυριότερο ὅμως εἶναι πῶς τὸ ὕψος τοῦ θρόνου δὲν τὸν ἔκανε νὰ βλέπει τοὺς ἄλλους ἀπὸ ψηλά. Συνέχιζε νὰ εἶναι ὁ π. Ἱερώνυμος πὺν στὴ σκιά του χωροῦσε καὶ μπορούσε νὰ ἀπαπαυθεῖ ὅποιος ἀναζητοῦσε ξεκούραση.

Εἶναι ἀδυσώπητος ὁ χρόνος. Δὲ σταματάει πουθενά. Δὲ χαρίζει στὶς καλὲς σελίδες οὔτε λεπτό. Μιὰ δὺο σελίδες ἔχουν τὴν ὀσμὴ τῆς συκοφαντίας. Σὰ σκοτεινὸ σύννεφο ἀπειλεῖ νὰ σκιάσει τὰ πάντα. Τὰ



πάντα ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἥλιο τῆς γαλήνης τοῦ ἀθώου. Δὲν σκιάχθηκε ὁ Δεσπότης. Δὲν ταράχτηκε. Γνωρίζει καλὰ πὼς τὸ ψέμα δὲν εὐδοκίμει στὸ χωρὶ τῆς ἀλήθειας, στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

28 Ἀπριλίου 1998. Ἦταν παραμονὴ τοῦ ἐλεήμονα ἀγίου ἐπισκόπου τῆς Θήβας Ἰωάννη τοῦ Καλοκτένη. Ἦταν ἡ ἡμέρα πού ὁ ἅγιος ἐπίσκοπος Ἰωάννης ψιθύρισε στὸν π. Ἱερώνυμο νὰ μείνει λίγο ἀκόμα. Δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ γνώριζε ὅτι ἡ ἐπαρχία πού καὶ αὐτὸς πρὶν ἀπὸ ἀρκετοὺς αἰῶνες ποίμαινε εἶχε ἀνάγκη τὸν π. Ἱερώνυμο. Τί εἶναι δέκα χρόνια γιὰ τὸ χρόνο; Ὅτι καὶ τὸ γύρισμα μιᾶς σελίδας γιὰ ἓνα πολυσέλιδο βιβλίο.

Δὲν μπορεῖς νὰ μὴ σταθεῖς στὴν εἰκόνα ἑνὸς γέροντα μὲ μιὰ μεγάλη λευκὴ γενειάδα σὰ χιονισμένη βουνοπλαγιά. Εἶναι ὁ γέροντας ἐπίσκοπος Κωνσταντίνος. Ἀρχὲς Μαρτίου 2007. Δίπλα στὸ κρεβάτι τῆς ἀσθένειας τοῦ γέροντα, ὁ π. Ἱερώνυμος. Ὁ διάλογος μεταξὺ τους προκαλεῖ συγκλονισμὸ σὲ αὐτὸν πού στὰ ἔργα τοῦ Πνεύματος πιστεύει:

–Ἱερώνυμε, εἶσαι ὁ εὐεργέτης μου ἐδῶ καὶ 34 χρόνια.

–Τί λέτε γέροντα, ἐσεῖς εὐεργετήσατε ἐμένα. Ἀπὸ παιδιὸ σὰς γνωρίζω. Πόσα μὲ ἔχετε διδάξει!

–Παιδί μου, τώρα πού θὰ γίνεις Ἀρχιεπίσκοπος... εἶπε ὁ γέροντας μὲ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς καρφωμένα στὸ μέλλον.

–Τελείωσαν τώρα αὐτὰ γέροντα, ὄχι μόνο

τελείωσαν ἀλλὰ ἔχουν περάσει καὶ δέκα σχεδὸν χρόνια, τὸν διέκοψε ξαφνιασμένος ὁ π. Ἱερώνυμος.

–Δὲν τελείωσαν Ἱερώνυμε, τώρα ἀρχίζουν. Σύντομα θὰ γίνεις ἀρχιεπίσκοπος. Ἔτσι θέλει ὁ Θεός. Ὅταν θὰ γίνεις παιδί μου, τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ νὰ ἐπιδιώξεις καὶ τὴ δόξα τῶν ἀνθρώπων νὰ μισήσεις. Μὲ τὴν εὐχή μου!

Καὶ πάλι ὁ λόγος γεγονὸς ἔγινε. Πέμπτη 7 Φεβρουαρίου 2008. Αὐτὴ τὴ μέρα πού ἡ Ἐκκλησία τιμᾷ τὸν ὅσιο Λουκᾶ τὸν ἐν Στεριῶ, ὁ ὅσιος τίμησε τὸν π. Ἱερώνυμο. Ἐκλέγεται Ἀρχιεπίσκοπος γνωρίζοντας καλὰ ὅτι μετὰ ἀπὸ μιὰ θριαμβευτικὴ εἴσοδο ἀκολουθεῖ μιὰ πορεία σταυρικὴ.

Μέσα στὶς ἐπόμενες ἄγραφες σελίδες τοῦ βιβλίου τὸ μόνο πού μπορεῖς νὰ διακρίνεις εἶναι ὄχι τὰ γεγονότα ἀλλὰ τὶς παρουσίες τῶν ἀγίων πού σπᾶνε τὰ φράγματα τοῦ χρόνου καὶ μὲ ἄνεση κινουῦνται ἀπὸ τὸ παρεθλὸν στὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον. Αὐτοὶ θὰ σταθοῦν δίπλα του γιὰ νὰ ἀνταποδώσουν σὲ αὐτὸν πού τοὺς φρόντισε τὴ δική τους συμπαράσταση.

Ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς, τοῦ ὁποίου τὸ ναὸ ἔφτιαξε καὶ τὸ ἅγιο λείψανο ἀπὸ τὴ Δύση ἔφερε, σίγουρα θὰ ψιθυρίζει ἱκετευτικὰ στὸ γέροντά του, τὸν κήρυκα τῶν ἐθνῶν Παῦλο τὸν θεμέλιο λίθο τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἀθηνῶν, γιὰ τὸν π. Ἱερώνυμο. Ὁ ὅσιος Κλήμης ὁ Ἀθηναῖος θὰ τὸν συντροφεύει.

Ὁ ὅσιος Λουκᾶς, πού μοναχὸς σὲ μοναστήρι τῶν Ἀθηνῶν ἔγινε, θὰ τὸν προστατεύει. Ὁ ἅγιος Ρούφος ὁ Ἐκλεκτός, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Καλοκτένης καὶ ὁ ἅγιος Ρηγῖνος, στὶς οὐράνιες συναξέεις, θὰ παρακαλοῦν γιὰ τὸν π. Ἱερώνυμο, τὸν ἅγιο Διονύσιο τὸν Ἀρεοπαγίτη καὶ ὅλους τοὺς ἀγίους ἐπισκόπους Ἀθήνας. Ἡ γερόντισσα Ἀνθοῦσα καὶ ἡ γερόντισσα Φωτεινὴ εὐχὲς γιὰ τὸ Δεσπότη θὰ σιγοψέλλουν στὴ γερόντισσα τῶν Ἀθηνῶν Ἀγία Φιλοθέη.

Καὶ ὅλοι ἐμεῖς οἱ εὐεργετημένοι ἀπ' τὴν ἀγάπη του, διαρκῶς, ταπεινὰ θὰ εὐχόμεσθε: «Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τοῦ πατρὸς καὶ Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν Ἱερωνύμου, γῆρας αὐτῷ τίμιον χάρισαι, μακροχρόνιον αὐτὸν διαφύλαξον, ποιμαίνοντα τὸν λαόν Σου ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι».





Ο ΝΕΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ: ΠΟΙΜΗΝ, ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Του Κωνσταντίνου Χολέβα

ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟ Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμο τὸν γνώρισα πρὶν ἀπὸ 14 ἔτη ὅταν μοῦ ἔκανε τὴν τιμὴ νὰ μὲ προσκαλέσει γιὰ νὰ μιλήσω στοὺς φοιτητὲς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λεβαδείας. Συνήθιζε νὰ καλεῖ κάθε χρόνο στὶς 3 Ἰανουαρίου σὲ δυὸ συναντήσεις τοὺς Βοιωτοὺς φοιτητὲς, οἱ ὁποῖοι ἐπέστρεφαν γιὰ τὶς διακοπὲς τῶν Χριστουγέννων ἀπὸ τὶς διάφορες πόλεις ὅπου σπούδαζαν. Ἡ μία συνάντηση λάμβανε χώρα στὴν Λιβαδεῖα καὶ ἡ δεύτερη στὴν Θήβα. Τότε γνώρισα καὶ τοὺς στενοὺς συνεργάτες του στὸ ποιμαντικὸ καὶ κατηχητικὸ ἔργο, τὸν μακαριστὸ Πρωτοσύγκελλό του καὶ μετέπειτα Μητροπολίτη Ναυπάκτου Νικόδημο Ζαλούμη (ποῦ ἔφυγε τόσο πρόωρα ἀπὸ κοντὰ μας) καὶ τὸν ἀεικίνητο ἡγούμενο τῆς Ἱ. Μ. Σαγματᾶ Ἀρχιμ. Νεκτάριο Ἀντωνόπουλο. Ὁ σημερινὸς Ἀρχιεπίσκοπος ἦταν πάντα κοντὰ στοὺς νέους καὶ τοὺς ἐνθάρρυνε νὰ συζητοῦν μαζί του καὶ μὲ τὰ στελέχη τῆς Μητροπόλεώς του. Ὅλοι γνωρίζουμε ὅτι αὐτὴ τὴν γραμμὴ θὰ συνεχίσει καὶ τώρα ὅπως ὑποσχέθηκε καὶ στὸν Ἐνθρονιστήριό Λόγο του τῆς 16.2.2008.

Σ' ὅλες τὶς συζητήσεις του ἦταν ἔκδηλα τὰ τρία στοιχεῖα ποῦ συνθέτουν τὴν προσωπικότητά του ὡς κληρικῶ καὶ ὡς ἀνθρώπου. Ποιμὴν μὲ ἔντονο ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν ἐν Χριστῷ κατάρτιση τοῦ ποιμνίου του καὶ γιὰ τὴν ἀνακούφιση τῶν ἀδυνάμων καὶ τῶν ἐμπεριστάτων. Ἀρχαιολόγος μὲ σημαντικὸ ἐρευνητικὸ, ἐπιστημονικὸ καὶ συγγραφικὸ ἔργο. Καὶ δάσκαλος ποῦ ἀξιοποιεῖ σὲ κάθε εὐκαιρία τὴν ἐμπειρία, τὴν ὁποία ἀπέκτησε ὡς μάχιμος Φιλολόγος στὴν Μέση Ἐκπαίδευση. Οἱ γνώστες τῶν μυστικῶν τῆς Ἀρχαιολογίας λέγουν ὅτι ὁ Μακαριώτατος εἶχε, ὡς νέος ἐπιστήμων, τὸ τιμητικὸ προνόμιο νὰ εἶναι βοηθὸς τοῦ ἀειμνήστου Καθηγητοῦ Ἀν. Ὁρλάνδου στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρία τῶν Ἀθηνῶν. Ἦταν μία μαθητεία, ἡ ὁποία τὸν βοήθησε πολλαπλῶς στὴν

ἐπιστημονικὴ του κατάρτιση, ὅμως δὲν τὸν ἀπεμάκρυνε ἀπὸ τὸ ἱερατικὸ στάδιο, τὸ ὁποῖο εἶχε ἐπιλέξει. Ὅπως ἀποδεικνύουν τὰ ἔργα του ἡ ἀγάπη του γιὰ τὴν ἐπιστήμη τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας συνεχίζεται καθ' ὅλη τὴν διάρκειά της διακονίας του στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Θυμοῦμαι ὅτι κατὰ τὴν προαναφερθεῖσα ἐπίσκεψή μου εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ δῶ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ ἔργα ἀναστηλώσεως καὶ συντηρήσεως παλαιῶν μοναστηριακῶν συγκροτημάτων τῆς περιοχῆς. Σὲ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ εἶδα νὰ ἐκτίθεται σὲ προβλεπόμενὸ σημεῖο ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Ἀθανασίου Διάκου πρὸς τοὺς συναγωνιστὲς του, λίγες ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὴν ἔκρηξη τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Ἄς μὴ λησμονοῦμε ὅτι ἡ Λιβαδεῖα ἦταν μία ἀπὸ τὶς πρῶτες πόλεις ποῦ ἐλευθερώθηκαν μετὰ τὴν ἔναρξή τοῦ Ἀγῶνος γιὰ τὴν Παλιγγενεσία καὶ ὁ Μακαριώτατος ὡς Μητροπολίτης Θηβῶν καὶ Λεβαδείας γνώριζε καὶ τιμοῦσε δεόντως τὰ γεγονότα καὶ τὰ πρόσωπα.

Τὴν συστηματικὴ καὶ ἐπισταμένη ἐνασχόλησή του μὲ τὴν Χριστιανικὴ Ἀρχαιολογία τῆς Βοιωτίας καταγράφει ὁ Μακαριώτατος κ. Ἰερώνυμος στὸ ἱστορικὸ λεύκωμα μὲ τίτλο «Χριστιανικὴ Βοιωτία», τόμος Α', ἔκδοσις τοῦ Κέντρου Ἀρχαιολογικῶν καὶ Ἱστορικῶν Μελετῶν, Λιβαδεῖα, Δεκέμβριος 2005, σελ. 462. Στὸν πρόλογό του γράφει ὁ Μακαριώτατος: «Ἡ διακονία στὸ θυσιαστήριό τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι δωρεὰ καὶ χάρισμα. Ὅταν, ὅμως, ἕνας ἄνθρωπος καταξιώνεται νὰ τὴν προσφέρει μὲ τὴν πεπερασμένη καὶ ἀτελῆ ὑπόστασή του στὴν ἰδιαίτερη γῆνι πατρίδα του εἶναι εὐεργεσία καὶ χρέος». (Μία ὠραία παρουσίασις τοῦ ἔργου δημοσίευσε ὁ Θανάσης Βασιλείου στὴν ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ τῆς 17.2.2008).

Ἀνατρέχοντας σὲ παλαιότερα χρόνια ἐνθυμοῦμαι πόσο εἶχε ἐντυπωσιάσει ὅλους τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανοὺς τῆς χώρας μας ἡ μαχητικότητα τοῦ νῦν Ἀρχιεπισκόπου καὶ τότε Μητροπολίτου Θηβῶν καὶ Λεβαδείας κ. Ἰερωνύμου

κατά διαφόρων παρατηρησκευτικῶν καὶ αἰρετικῶν ομάδων, οἱ ὁποῖες ἤθελαν νὰ χρησιμοποιοῦσαν τὴν Βοιωτία ὡς ὄρμητήριο γιὰ τὴν ἐπέκταση τῶν δραστηριοτήτων τους στὴν Ἀθήνα καὶ σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Ἐξ ἴσου μαχητικὴ ἦταν καὶ ἡ στάση του ἀπέναντι σὲ ὀρισμένα ὄργανα τῆς Πολιτείας, τὰ ὁποῖα ἔβλεπαν τὴν Μονὴ τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ μόνον σὰν Μουσεῖο καὶ ἀρνούνταν τὴν παραχώρησή της γιὰ λατρευτικούς σκοπούς. Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ πιστοῦ λαοῦ ὁ τότε Μητροπολίτης κ. Ἱερώνυμος διεξεδίκησε δυναμικὰ τὸ σεβαστὸ καὶ παμπάλαιο αὐτὸ ἱερὸ καθίδρυμα τῆς Ὁρθοδοξίας, τὸ ὁποῖο ἰδρύθηκε ἀπὸ τὸν Ὁσιο Λουκᾶ τὸν ἐν Στειρίῳ.

Ἀπὸ τὰ πολλὰ πνευματικὰ καὶ ἐνδιαφέροντα σημεῖα πὺ ἀκούσαμε κατὰ τὸν Ἐπιβατήριον Λόγον τοῦ Μακαριώτατου στὸν Καθεδρικό Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν (16.2.2008) ἐπιλέγω γιὰ νὰ ὑπογραμμίσω τὰ τρία πὺ ἔμειναν περισσότερο στὴ μνήμη μου: α) Ἀνάγκη γιὰ μεγαλύτερη ἐνότητα καὶ συνεργασία τῶν Ὁρθοδόξων σὲ ὄλο τὸν κόσμο ὑπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ἐν τῇ ἐνώσει ἡ ἰσχὺς. Ἡ πολυδιάσπαση δὲν βοηθεῖ εἰδικὰ σήμερα, στὴν ἐποχὴ τῶν πολλαπλῶν προκλήσεων. β) Συμβουλευτικὸ Σῶμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, τὸ ὁποῖο θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ νέους ὥστε

νὰ ἀκούεται ἀθθεντικὰ οἱ γνώμες καὶ οἱ ἀνησυχίες τους. Ὁ Μακαριώτατος δὲν λησμονεῖ τὴν ἐμπειρία καὶ τὴν εὐαισθησία πὺ ἀπέκτησε ὡς δάσκαλος ἐκπαιδεύοντας ἐφήβους στὰ φιλολογικὰ μαθήματα τῆς Μέσης Παιδείας. γ) Ἀναζήτηση νέων τρόπων καὶ δρόμων ὥστε ἡ Ὁρθόδοξη Πίστη καὶ παράδοση νὰ ἐμβολιάζει δημιουργικὰ τὸν νεοελληνικὸ πολιτισμὸ. Ὁ Μακαριώτατος ἀνησυχεῖ ὀρθῶς καὶ δικαίως γιὰ τὴν ἔλλειψη γνησίας πολιτιστικῆς παραγωγῆς ἀπὸ τὴν νεοελληνικὴ κοινωνία στὴν ἐποχὴ μας. Δὲν μᾶς καλεῖ νὰ παραγάγουμε στρατευμένη Χριστιανικὴ Τέχνη καὶ Λογοτεχνία, ἀλλὰ ἐκφράζει τὴν πεποίθηση ὅτι ἡ πολιτιστικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ μας δημιουργία θὰ ἐμπλουτισθεῖ ἀπὸ ὠφέλιμα καὶ πάντα ἐπίκαιρα στοιχεῖα ἐὰν ἀντλήσει ἐμπνεύσεις ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησιαστικὴ Γραμματεία, τὴν Βυζαντινὴ Μουσικὴ, τὴν Ἀγιογραφία, τὴν ἱστορικὴ πορεία τῆς Ρωμηοσύνης.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος θὰ παραμείνει καὶ ποιμὴν καὶ ἀρχαιολόγος καὶ δάσκαλος παρὰ τὸν φόρτο τῶν νέων καθηκόντων του. Μαζὶ μὲ τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας μας προσθέτω τὴν ταπεινὴ εὐχὴ μου: «Εἰς πολλὰ ἔτη Δέσποτα»!





Μακαριωτάτου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου «ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΒΟΙΩΤΙΑ»

Μιά μελέτη μνημείων, μιὰ ἀποκάλυψη προθέσεων

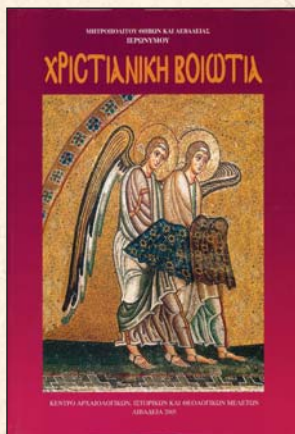
Τῆς Λίτσας Χατζηφώτη, ἀρχαιολόγου

ΠΟΛΛΑ γράφηκαν τὶς τελευταῖες ἡμέρες γιὰ τὸ νέο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο, πὺν ἐνθρονίστηκε στὸν καθεδρικό ναὸ τῶν Ἀθηνῶν μέσα σὲ ἐκδηλώσεις σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης τῶν πολυπληθῶν γνωστῶν καὶ ἀγνωστῶν πὺν παραβρέθηκαν μέσα καὶ ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία.

Γράφηκαν ἐπίσης ἀρκετὰ γιὰ τὸν ἀρχαιολόγο πὺν ἔγινε ἐπίσκοπος, γιὰ τὴν ἐπιστημονικὴ συνεργασία του μὲ τὸ σπουδαῖο μελετητὴ τῶν μνημείων τοῦ Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ, τὸν Ἀναστάσιο Ὁρλάνδο, καὶ τὶς ἄοκνες προσπάθειες πὺν κατέβαλε γιὰ τὴ διάσωση, τὴν ἀναστήλωση καὶ τὴν ἀνακαίνιση πολλῶν βυζαντινῶν μνημείων τῆς Βοιωτίας χρησιμοποιώντας μαζί μὲ τὴ γνώση καὶ τὴν ἀγάπη του γι' αὐτὰ κάθε μέσον (πρόσωπο ἢ ὑπηρεσία) πὺν θὰ μπορούσε νὰ βοηθήσει ὡστε νὰ μὴ μείνουν ἀπλὰ μνημεῖα ἀλλὰ νὰ γίνουν κυψέλες πνευματικῆς δημιουργίας καὶ κοινωνικῆς προσφορᾶς.

Ἀφιερώνουμε αὐτὲς τὶς γραμμὲς λοιπόν, στὸ νέο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο, ἀνατρέχοντας στὶς σελίδες ἐνὸς θαυμάσιου βιβλίου πὺν ἀναφέρεται στὴ «Χριστιανικὴ Βοιωτία», ὅπως εἶναι καὶ ὁ τίτλος του, πὺν εἶναι ἀφιερωμένος δηλαδὴ σὲ ὅσα μνημεῖα ἔχουν σχέση μὲ τὴν πίστη μας καὶ τὰ ὅποια διασώθηκαν στὴν ἱστορικὴ ἀπὸ παλαιολογικῶν αἰώνων Βοιωτία.

Τὸ ἔργο ἐκδόθηκε τὸ 2005 στὴ Λιβαδειὰ ἀπὸ τὸ «Κέντρο Ἀρχαιολογικῶν, Ἱστορικῶν καὶ Θεολογικῶν Μελετῶν» καὶ εἶναι ὁ πρῶτος μιᾶς τρίτομης σειρᾶς. Ἀσχολεῖται μὲ τὴ χρονικὴ περίοδο πὺν ἀρχίζει μὲ τὴν ἐμφάνιση τοῦ Χριστοῦ καὶ ὀλοκληρῶνεται μὲ τὴν Ἀλωση τῆς Κωνσταντινουπόλης. Ὁ δεῦτερος τόμος θὰ εἶναι ἀφιερωμένος στὴν ἐποχὴ τῆς Τουρκοκρατίας καὶ ὁ τρίτος θὰ φθάνει ἔως τὴ σύγχρονη ἐποχὴ.



Σκοπὸς τοῦ βιβλίου εἶναι, ὅπως ἀναφέρει στὸν πρόλογό του ὁ Μακαριώτατος, νὰ συνειδητοποιηθεῖ ἡ εὐθύνη πὺν ἔχουν οἱ ἄνθρωποι ἀπέναντι στὴν κληρονομιά τοῦ παρελθόντος.

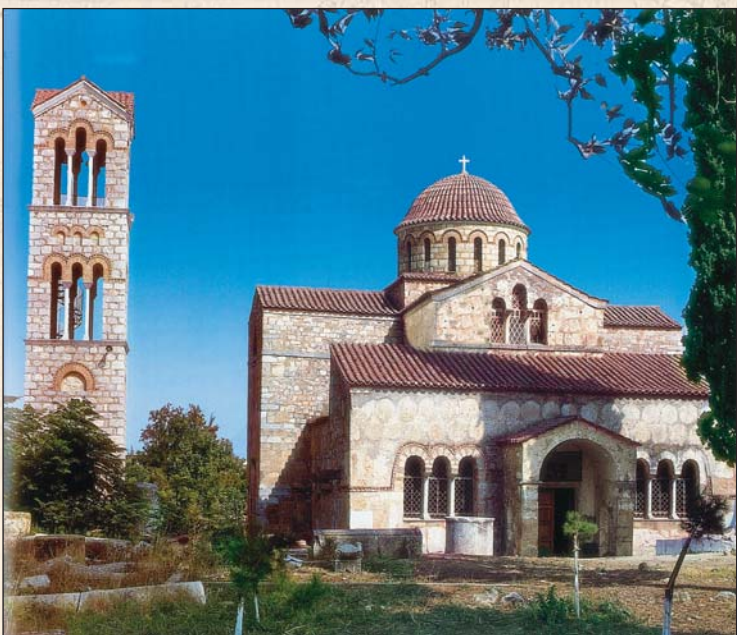
Παρατηρεῖ ἐπίσης πὺν δὲν περιέχει ἐπιστημονικὲς ἀναλύσεις. Ὁ ἀναγνώστης ὅμως πολὺ γρήγορα θὰ ἀντιληφθεῖ ὅτι ὅσα ἀναφέρονται δὲν εἶναι περιλήψεις καὶ ἀντιγραφὲς ἀπὸ ἔργα ἄλλων, ἀλλὰ ἡ βαθιὰ γνώση ἀπὸ τὴν προσωπι-

κὴ ἐπαφὴ μὲ τὰ μνημεῖα, ἡ ἐνδελεχὴς μελέτη τους καὶ ἡ ἐμπειρία ἐνὸς εἰδικοῦ ἐπιστήμονα πὺν γνωρίζει τί χρειάζεται νὰ πεῖ γιὰ νὰ δώσει πληροφορίες στὸ μὴ εἰδικὸ καὶ νύξεις στὸν εἰδικὸ πὺν θὰ θελήσει νὰ προχωρήσει καὶ πὺν πέρα.

Γλώσσα σύγχρονη, ἀλλὰ καλλιεργημένη καὶ μεστή, λόγος κατανοητὸς καὶ ρέων, φωτογραφικὸ ὕλικὸ πλουσιότατο καὶ δομημένο ἔτσι ὡστε νὰ βοηθεῖ στὴν περαιτέρω κατανόηση τοῦ κειμένου καὶ στὴν αἰσθητικὴ ἀπόλαυση τῶν μνημείων καὶ τοῦ περιβάλλοντος τοπίου. Σχέδια, ἀναπαραστάσεις, κατόψεις, διαγράμματα συμβάλλουν στὴν καλύτερη ἀντίληψη τοῦ χώρου καὶ τοῦ κάθε μνημείου, μαρτυρώντας ταυτόχρονα τὴ γνώση καὶ τὴν ἱκανότητα τοῦ συγγραφέα.

Παράλληλα, ὅπου ὑπάρχουν, παρατίθενται φωτογραφίες εἰκόνων, ἱερῶν σκευῶν, χειρογράφων, καὶ παρέχεται σφαιρικὴ εἰκόνα τοῦ κάθε μνημείου καὶ τῆς ἱστορικῆς του διαδρομῆς.

«Ἡ διακονία στὸ θυσιαστήριο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι δωρεὰ καὶ χάρισμα. Ὅταν ὅμως ἓνας ἄνθρωπος καταξιώνεται νὰ τὴν προσφέρει μὲ τὴν πεπερασμένη καὶ ἀτελὴ ὑπόστασή του στὴν ἰδιαίτερη γῆνη πατρίδα του εἶναι εὐεργεσία καὶ χρέος. Καὶ τοῦτο, γιατί ἡ διακονία αὐτή, πὺν εἶναι πολὺπλευρὴ, ἀπαιτεῖ νὰ ἀνακαλύπτονται καθημερινὰ νέοι τρόποι ὄχι



μόνον στην συνάντηση του άλλου ανθρώπου, με σεβασμό της προσωπικότητάς του, αλλά και στην προσέγγιση και την ψηλάφηση κάθε αντικειμένου που φέρει τη σφραγίδα της δημιουργίας και την αύρα του βιώματος δικών του ανθρώπων.

Όδοιπορώντας χρόνους πολλούς στα δύσβατα μονοπάτια της ποιμαντικής συνάντησα τὰ δείγματα αυτά, σφραγισμένα από τον χρόνο, τους πολέμους, τις λεηλασίες, αλλά και την άγνοια και την ανθρώπινη απληστία.

Άγγιζαν την ψυχή μου και γέννησαν την διακαή επιθυμία να μην εγκαταλειφθούν πλέον στη φθορά του χρόνου και της αδιαφορίας. Οί λίγες ώρες ανάπαυλας αφιερώθηκαν στην επίσημανση, την καταγραφή, τη φωτογράφιση, τη στερέωση, τη συντήρηση, με την έλπίδα να γίνουν κτήμα όλων και κυρίως να αποκαλυφθεί ή λειτουργία τους ως γνήσιου καρπού της πίστης και του βιώματος των προγόνων μας. Δεν πρόκειται βεβαίως για μία προβολή έκμετάλλευσης ενός ιστορικού θησαυρού, αλλά για την επανεξέταση της λειτουργικής ζωής, που συναντά το γνήσιο ήθος και ύφος της στο πέρασμα των αιώνων».

Είναι ένα απόσπασμα από τον πρόλογο του συγγραφέα στην έκδοση. Μια γοητευτική αντίληψη της ματιάς του επιστήμονα, που ως ανταμωβή του για την άφουσίσωση σε κάποια θέματα, πέρα από την προσωπική του διακο-

νία, είναι ή ευχαρίστηση να προσφέρει στη γή της πατρίδας του αυτά που είναι δυνατόν να συμβάλουν στην κατανόηση της ιστορίας της και το πνεύμα των προγόνων που πάσχισαν γι' αυτήν, χωρίς όμως προγονολατρεία και χωρίς χρησιμοθηρική αντίληψη.

Αυτό που τον ενδιαφέρει είναι ή συνάντηση της λειτουργικής ζωής με το γνήσιο ήθος και ύφος της στο διάβα των αιώνων. Ίδανική αντίληψη. Κατάκτηση λίγων σε έποχές που ή κρίση της πνευματικής ταυτότητας και καθαρότητας αλλά και ή σύγχυση και ή αλλοίωση του ανθρώπινου προσώπου έχει αποβεί καταλυτική.

Ο αναγνώστης που θα πάρει στα χέρια του το βιβλίο θα χαρεί τὰ μνημεία της Χριστιανικής Βοιωτίας, με τις παλαιοχριστιανικές βασιλικές και τὰ ψηφιδωτά δάπεδα, τὰ μεγάλα μοναστήρια, όπως του Όσιου Λουκά, ή Μεταμόρφωση του Σωτήρος-Σαγματά, τή δραστηριότητα της Αδελφότητας της οποίας έχει πάρα πολλά και σπουδαία, όσο και συγκινητικά να παρουσιάσει σε σχέση με τὰ έγκατελημμένα παιδιά στις χώρες της Σοβιετικής Ένωσης, ή Μονή Ίερουσαλήμ, αλλά και μικρούς ναούς, όπως ο ναός της Παναγίας της Καλαμιώτισσας στο νησάκι Άμπελος και τὸ άσκητήριο των Άγίων Θεοδώρων στην άκρόπολη της αρχαίας Βούλιδος στην κορυφή ενός κατακόρυφου βράχου στον Κορινθιακό. Εκεί όπου από το 1994 φιλοξενείται ένα κέντρο αρχαιολογικών, ιστορικών και θεολογικών μελετών.

Άλλά και τὸ κεφάλαιο για τὰ κάστρα και τούς πύργους της Βοιωτίας δίνει μια άλλη προέκταση της μεσαιωνικής ιστορίας του τόπου, που πολλά είδε και έπαθε στα χρόνια εκείνα από τούς κατακτητές που διαδέχονταν ὁ ένας τὸν άλλο.

Δέν μπορεί να παρουσιαστεί ένας τόμος σαν κι αυτόν στο χώρο τούτο. Μία μνεία της έκδοσης και μία άπλη αναφορά στις προθέσεις του συγγραφέα θελήσαμε να κάνουμε. Προθέσεις που όμως αποτελούν και στάση ζωής, προδίδουν τήν έσωτερική ματιά για τήν αντίληψη του προορισμού και των υποχρεώσεων ενός πνευματικού ήγέτη της έποχής μας, που σιγά σιγά γίνεται γνωστός σε ευρύτερο κοινό, και αποτελούν έχέγγυα ὀρθού προσανατολισμού για τὸ μέλλον.

ΤΟ ΒΗΜΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Οι épιστολές άπηχούν άποκλειστικά άπόψεις τών ύπογραφομένων)



Κριτήρια έκλογής του νέου Άρχιεπισκόπου

Κυρία Χατζηφώτη

Έχω τή γνώμη και τήν έντύπωση, ότι ή έπιλογή του Νέου Άρχιεπισκόπου Άθηνών και πάσης Ελλάδος Κυρίου Ίερώνυμου έγινε με μεγάλη περίσκεψη και άντικειμενικά κριτήρια τά όποια έλαβον ύπ' όψιν οι Έκλέκτορες Μητροπολίτες.

1ον) Οί Έκλέκτορες δέν θέλησαν νά εκλέξουν άτομον με προβεβλημένες θέσεις στα έθνικά θέματα, όνομασία Σκοπίων - Μειονότητας Κωνσταντινουπόλεως, Ίμβρου και Τενέδου και Βορείου Ήπείρου. Δέν θέλησαν θά έχει μεγάλη προβολή στα Μέσα Μαζικής Ένημέρωσης και συνεχώς λόγον επί διαφόρων ζητημάτων Έκκλησίας - Πολιτείας.

2ον) Οί Έκλέκτορες δέν θέλησαν νά εκλέξουν άτομον νέον σχετικώς για αυτό τó αξίωμα. Η μακροχρόνια παραμονή 20 ή 25 χρόνια φυσιολογικώς ένδεχομένως δημιουργεί καταστάσεις άπαραδέκτες άπό τήν πλειοψηφία της Ίεραρχίας και δέν θέλησαν νά ύπάρξει κατά τόν ίδιον τρόπον συνεχιστής της προηγούμενης καταστάσεως. Έπανερχόμεθα περίπου στην προπροηγούμενη έποχή με τó σύγχρονο πνεύμα.

3ον) Η Ίεραρχία δέν θέλησε νά εκλέξει Άρχιεπίσκοπον άτομον τó όποϊον νά έχει γνώμες και ιδέες άλλων έποχών. Με γνώμονα τήν άποστολήν της Έκκλησίας, λαμβανομένων ύπ' όψιν τών ήθικών και πνευματικών αξιών, πρέπει νά λαμβάνει ύπ' όψιν ύπαρκτά προβλήματα τά όποια ύπάρχουν στην έποχή μας. Βλέπουν προς τά όπίσω και πρέπει νά προχωρούμε μπροστά. Τό έλαβον σοβαρά ύπ' όψιν. Προτίμησαν παράδοση και όχι μόνον. Πρόοδον και έκσυγχρονισμόν και φιλικώς προσκείμενον στό Οίκουμενικόν Πατριαρχείο.

4ον) Όλα αυτά πού προανέφερα οι εκλέκτορες δέν θέλησαν νά συμβαίνουν στό χώρο της Δοικησεως της Έκκλησίας. Άλλως τε εκείνοι είχαν

τήν ευθύνη. Έτσι νόμισαν, ότι ήταν τó χρέος και τó καθήκον και έτσι έπραξαν.

Στό πρόσωπον του Νέου Άρχιεπισκόπου βλέπουν τόν εκπρόσωπον της Έκκλησίας τών χαμηλών και μετριοπαθών προσώπων. Βλέπουν τόν άνθρωπο πού έχει βιολογικώς περιορισμένον χρόνο. Συνεπώς όποια πορεία και εάν ακολουθήσει θά έχει όλιγότερον χρόνο δράσεως. Υπάρχουν σοβαρά προβλήματα στό χώρο της Έκκλησίας. Π.χ. Παγκόσμιοι Συμβούλιοι Έκκλησιών και σχέσις με τήν Καθολική Έκκλησία. Σχέσις Κράτους και Έκκλησίας. Και όχι μόνον.

5ον) Τό καθήκον και ή ύποχρέωσις όλων μας είναι νά σταθοῦμε κοντά στον νέον Άρχιεπίσκοπον. Όποια προτίμηση και εάν είχε ό καθένας μας πρέπει νά σταθοῦμε κοντά του. Έτσι βοηθοῦμε τήν Έκκλησία πρό παντός. Αυτό μας ένδιαφέρει. Οί ένέργειες, θετικές, ή άρνητικές έχουν σοβαρά επίπτωση στην άποστολή. Νά γίνουμε άντικειμενικοί κριτές, ποτέ ύποκειμενικοί.

6ον) Άς έχουμε ύπ' όψιν τήν προτροπήν του Άποστόλου Παύλου προς τούς Κορινθίους: «Έγώ μέν είμι Παύλου, έγώ δέ Άπολλώ, έγώ δέ Κηφά, έγώ δέ Χριστού». Και έρωτά ό Άπόστολος, Μεμέρισται ό Χριστός», (Κοριν. Α' 12,13). Γι' αυτό πρέπει νά ύποστηρίξουμε τήν γνώμη της πλειοψηφίας της Ίεραρχίας, άσχετώς τών δικών μας προτιμήσεων, γνωμών και άπόψεων.

7ον) Τό γεγονός, ότι οι Δημοσκοπήσεις πρό της έκλογής έφεραν άλλο πρόσωπο, ότι θά έξελέγετο και συνέβη τó αντίθετον άποδεικνύει τήν μεταλλαγήν πού έγένετο έντός του Ίερού Ναού. Αυτό πρέπει νά μας προβληματίσει σοβαρά, άπό πολλές πλευρές. Άλλωστε άς έχουμε ύπ' όψιν, έχουμε Άρχηγόν της Πίστεως και τελειωτήν Ίησοῦν (Έβραϊούς 1 β-2).

8ον) Τέλος άς έχουμε ύπ' όψιν, ότι οι άνθρωποι έρχονται και παρέρχονται. Για τούς ανθρώπους ισχύει ό Κανόνας άνευ έξαιρέσεως. Και ή προτροπή του Άποστόλου Παύλου: «Όκ έχουμε μένουσαν ένθάδε αλλά τήν μέλλουσαν έπιζητούμεν».

Ίερεὺς Σταῦρος Παπαχρήστος
Β. Ήπείρου 20, 134 51 Ίλιον



Ίερες Μονές

Κυρία Χατζηφώτη,

Τò περασμένο Σάββατο 9.2.08 στην

Ι. Μ. Ίλαρίωνος έγινε κουρά σέ μοναχò τού Γεωργίου Δαλαγιώργου καταγομένου από τòn Πολύρραχο Σερβίων και πριν από λίγους μήνες άλλη μία κοντά στòn Τίμιο Πρόδρομο που βρίσκεται και τò κάθισμα τής Ίερας Μητροπόλεως, στη Νέα Νικόπολη.

Στις περιπτώσεις αυτές όταν τελειώσει ή Ίακλουθία τής κουράς οί χριστιανοί που θά παραβρίσκονται σ' αυτήν, απευθύνονται στòn νέο μοναχò έρωτώντας τον, Πώς εκλήθης, αδελφέ; κι εκείνος απαντά στις δύο περιπτώσεις μας: Θεοφύλακτος Μοναχός και Πρόδρομος Μοναχός.

Ό Σεβασμώτατός μας έχει βάλει στόχο νά επαιδρώσει τις έγκαταλελειμένες ίερες μονές μας με μοναχούς και μοναχές. Αυτό άρχισε νά τò έπιτυγχάνει. Η άγωνία του είναι μεγάλη, αλλά και ό Θεός βλέπουμε νά έρχεται βοηθός του. Ήδη στη νέα Μονή τού Άγίου Νεκταρίου έκάρη μοναχός ό σεβάσμιος γέροντας ίερέας τού Παλαιογρατσάνου, πατέρας Γεώργιος Μύρου, πατήρ τού ιεροκήρυκα τής Ίερας Μητροπόλεως μας και π. Αύγουστίνου.

Στò ιερό κάθισμα γίνεται συνασκητής με τòn Σεβασμώτατό μας και τòn Γενικό Άρχιερατικό Έπίτροπο π. Νεκτάριο, ό μοναχός Ίεροδιάκονος Πρόδρομος κατά κόσμον Άθανάσιος Άργυρόπουλος, καταγόμενος από τήν Άθήνα.

Στην Ίερά Μονή Ίλαρίωνος τής Άγίας Τριάδος, έγγράφεται μαζί με τòn γέροντα Ίλαρίωνα στò Μοναχολόγιο της ό ηδη χειροτονηθείς διάκονος μοναχός Θεοφύλακτος.

Στην Ίερά Μονή Ζιτανίου δίνει τήν παρουσία της ή από πολύν καιρό μοναχή Θεοκτίστη.

Πρόσφατα μās ανακοινώθηκε ότι καταφθάνουν άλλες τρεις μοναχές που θά έγκαβιώσουν στην Ίερά Μονή τής Άγίας Τριάδος Βελβεντού.

Όλες αυτές οί παρουσίες τών μοναχών έρχονται νά μās υπενθυμίσουν τὰ χρόνια εκείνα που ό μοναχισμός ανθούσε και ήταν ή καταφυγή και τò λιμάνι τών πονεμένων ψυχών. Θα δοκιμάσει και ό λαός τού Θεού τής Θεοσώστου Μητροπόλεως μας τὰ ευεργετικά αποτελέσματα τού μοναχισμού και πολλές ψυχές θά βρίσκουν ανάπαυση κοντά στους εύλογημένους αυτούς χώρους.

Θά πουν ίσως πολλοί: μὰ υπάρχουν άνθρωποι που θέλουν νά ζήσουν μοναχοί στη σύγχρονη εποχή; και βέβαια, γιατί ό ίδιος ό Κύριος έγινε

υπόδειγμα και σ' αυτή τήν έπιθυμία τού ανθρώπου, αφού έμεινε μόνος του όλη τή νύχτα νά προσεύχεται, ενώ οί Άπόστολοί του δοκιμάζονταν από τòn ισχυρό άνεμο και τὰ μεγάλα κύματα που σηκώνονταν μέσα στη θάλασσα όταν τούς άφησε μόνους.

Ένας άνθρωπος τής σημερινής εποχής θά έλεγε σχετικά με τήν τάση τών ανθρώπων νά ζήσουν μοναχοί: ό κόσμος χάνεται κι έμεις προσευχόμαστε και θέλουμε νά ζήσουμε στην έρημο; Είναι ή συνηθισμένη κατηγορία έναντίον τής προσευχής και τής θείας Λατρείας τής Έκκλησίας και έναντίον τών ελαχίστων μοναχών που έμειναν εδώ και εκεί νά προσεύχονται σέ καμμιά σπηλιά. Δέν γνωρίζουν πώς ή έρημος είναι ή μητέρα τής ήσυχίας και γαλήνης και λιμάνι, που μās κρατάει μακριά από όλους και τούς πολλούς θορύβους τής σύγχρονης εποχής.

Τò δυσάρεστο είναι ότι στα χρόνια μας κι όταν θέλουν κάποιον νά βρούν ήσυχία στην έρημο οί πιο πολλοί δέν τούς τò συγχωρούν. Ό ήσυχασμός κι ό αναχωρητισμός, ό μοναχισμός και ό άσκητισμός είναι σήμερα ξεπερασμένα ιδανικά. Σήμερα όχι μόνο δέν προσεύχονται οί άνθρωποι, μὰ και δέν θέλουν νά ξέρουν αν κάποιος, πολύ λίγο, τò κάμαν έργο τους νά προσεύχονται γι' αυτούς. Μόνο που δέν υπάρχει πια έρημος πουθενά γι' αυτούς που θά ήθελαν νά μείνουν μόνοι τους με τò Θεό.

Όλα σήμερα έγιναν πολύκοσμος πολιτεία, όλα θορυβούν –και τὰ άγρίμια τού δάσους– και τὰ ρυπαίνει ό έκδρομισμός και ό τουρισμός. Στην ξηρά οί δρόμοι που άνοιχτηκαν παντού, στη θάλασσα τὰ κρουαζιερόπλοια, στους ποταμούς και τις λίμνες τὰ ποταμόπλοια, στòn άέρα τὰ έλικόπτερα, όλα φωνάζουν, όλα θορυβούν, όλα...

Μα όταν οί Άπόστολοι πάλεβαν με τὰ κύματα δέν χάθηκαν, ακριβώς γιατί ό Ίησους Χριστός προσεύχονταν μόνος του όλη τή νύχτα.

Άπό προσευχή και νηστεία έχει ανάγκη ό σημερινός άνθρωπος, αν θέλει νά διώξει τήν κατάθλιψη, τò άγχος και τήν άπελπισία.

Άς συνδράμουμε λοιπόν στò έργο αυτό τής επάνδρωσης τών ιερών μονών, κληρικοί και λαϊκοί. με τις εύχές και τις εύλογίες τού Σεβασμιωτάτου μας κ. Παύλου.

Γένοιτο.

Με εύχές
Ίερ. Ήλίας Κοιτός
έφημέριος Ροδίτου

Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΣΣΙΑΝΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΙΣΕΚΤΟ ΕΤΟΣ

Τοῦ Κωνσταντίνου Π. Χαραλαμπίδη,
Ὁμοτ. Καθηγητοῦ Ἀριστοτελείου Παν. Θεσσαλονίκης

Τὸ σωτήριο ἔτος 2008, πού διατρέχουμε ἤδη, θεωρεῖται ὡς γνωστό, δίσεκτος χρόνος. Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι περιλαμβάνει 366 ἡμέρες, ἀντὶ τῶν 365 ἡμερῶν, πού ἀριθμοῦν τὰ κανονικὰ ἔτη. Ἡ ἐτυμολογικὴ ἐρμηνεία δηλώνει τὴν ἐννοια ὅτι ὑπάρχει δύο φορές ὁ ἀριθμὸς 6 (δίσεκτο). Σὲ μεταφορικὴ σημασία τὰ δίσεκτα ἔτη νομίζονται ἀπὸ τὸ λαὸ ὡς χρόνοι μὲ πολλές δυσκολίες καὶ ἀνθρώπινες συμφορές. Αὐτὴ ἡ λαϊκὴ δοξασία εἶναι κληρονομία τῆς ρωμαϊκῆς ἀρχαιότητος. Ὁ αὐτοκράτωρ Ἰούλιος Καῖσαρ εἶχε θεσπίσει ὡς ἐμβόλιμη ἡμέρα τὴν 29η Φεβρουαρίου, ὅπως εἶναι ἀκριβῶς καὶ τώρα. Στὴ ρωμαϊκὴ ἐποχὴ, ὅταν εἶχε προστεθεῖ ἡ 29η Φεβρουαρίου στὰ δίσεκτα ἔτη, ἐθεωρεῖτο ὁ μῆνας αὐτὸς τῆς δεισιδαιμονίας καὶ τῶν νεκρῶν. Κατὰ τὴ χρονικὴ αὐτὴ περίοδο οἱ Ρωμαῖοι ἀπέφυγαν νὰ ἔλθουν σὲ κοινωνία γάμου καὶ δὲν γίνονταν συνάψεις ἐμπορικῶν συμφωνιῶν καὶ ἄλλες οἰκονομικὲς πράξεις.

Βέβαια, ἡ χριστιανικὴ πρακτικὴ δὲν ἀποδέχεται τέτοιου εἴδους εἰδωλολατρικὲς ἀντιλήψεις καὶ ἐκφράσεις ἀπελπισίας καὶ ἔλλειψης πίστεως στὸν Θεὸ ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινο γένος. Στὶς 29 Φεβρουαρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους καὶ ἀσφαλῶς μὲ ἐπανάληψη κάθε τέσσερα ἔτη, ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τιμᾷ δεόντως τὸν ἅγιο Ἰωάννη Κασσιανό, διάσημο μοναστὴ καὶ ἐκκλησιαστικὸ συγγραφέα, ὅσο καὶ ὁμολογητὴ, τὸν Ρωμαῖο, ὅπως τὸν ἀναφέρουν τὰ ἡμερολόγια τσέπης καὶ τὰ ἐπιτραπέζια, πού χρησιμοποιοῦνται καθημερινὰ μεταξὺ τῶν συνανθρώπων μας.

Ὁ Ἰωάννης Κασσιανὸς μὲ ἀμφίβολη καταγωγή, κατ' ἄλλους ἀπὸ τὴ Σκυθία (βόρεια τοῦ Εὐξείνου Πόντου), κατ' ἄλλους (ἴσως τὸ πραγματικότερο) ἀπὸ τὴν Σκυθόπολη τῆς Παλαιστίνης, γεννήθηκε περὶ τὸ ἔτος 365. Φιλομοναστὴς ἀπὸ μικρὸς, κατέφυγε ἐνωρίτατα σὲ μοναστήρι τῆς Βηθλεέμ μαζί μὲ τὸν ἐπιστήθιο φίλο του Γερμανὸ καὶ ἀργότερα ἐφθασαν καὶ οἱ δύο στὴν Αἴγυπτο. Φαίνεται, ὅτι κατὰ τὴ διαμονὴ του στὴ χώρα αὐτὴ μορφώθηκε πνευματικὰ καὶ διέτρεξε λίαν ἐπιτυχῶς τὸν ἀσκητικὸ δρόμο, ὥστε ἀργότερα νὰ

ἀποτυπώσει στὸ συγγραφικὸ ἔργο του, τὸν προσωπικὸ του πνευματικὸ πλοῦτο.

Γύρω στὸ ἔτος 400 ὁ Ἰωάννης καὶ ὁ Γερμανὸς, ἀχώριστοι πνευματικὰ φίλοι, ἐφθασαν στὴν Κωνσταντινούπολη. Ὁ Ἰωάννης ἀφιερώθηκε «σώματι καὶ ψυχῇ» στὸν ὁμώνυμό του μέγα πατριάρχη καὶ πατέρα τῆς Ἐκκλησίας Ἰωάννη Χρυσόστομο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο καὶ χειροτονήθηκε ὡς διάκονος. Ἡ ἐξορία τοῦ Ἰωάννη Χρυσόστομου ἐγινε ἡ αἰτία γιὰ νὰ μεταβοῦν οἱ δύο μοναστὲς φίλοι στὴν πρεσβυτέρα Ρώμη, προκειμένου νὰ παρακαλέσουν τὸν τότε πάπα Ἰννοκέντιο Α' νὰ ἐπέμβει, γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ μεγάλου προστάτη τους. Ὁ Ἰωάννης Κασσιανὸς λόγω δυσανεξίας του μὲ τὴν ἐπικρατοῦσα ἐκκλησιαστικο-πολιτικὴ κατάσταση, ὑπεύθυνη γιὰ τὴν παραμονὴ στὴν ἐξορία τοῦ Ἰωάννη Χρυσόστομου, ὑποχρεώθηκε νὰ παραμείνει μονίμως στὴ Δύση, μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Γαλλίας, ὡς φαίνεται. Δὲν ἦταν ὅμως ἄμοιρος τῆς γνώσης τῆς λατινικῆς γλώσσας, μὴ ὄντας αὐτὴ ἡ μητρικὴ του, διότι τὴν εἶχε ἐκμάθει καλά, κατὰ τὴ μοναστικὴ ἄσκησή του στοὺς Ἁγίους Τόπους, ὡς ἐπικρατοῦσα γλώσσα κατὰ τὴν ἐποχὴ τοῦ Δ' αἰ., ἐξαιτίας τῆς ὑπαρξης πολυαριθμῶν μοναχῶν ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ Δύση.

Μετὰ τὴ χειροτονία του σὲ πρεσβύτερο ἐγκατέλειψε τὴ Ρώμη καὶ ἀναχώρησε γιὰ τὴ Μασσαλία, ὅπου περὶ τὸ ἔτος 415, ἤδη μεσήλιξ καὶ ὄριμος στὴν πνευματικὴ ζωὴ, ἀνίδρυσε τὴ μονὴ τοῦ Ἁγ. Βίκτωρα γιὰ ἄνδρες μοναχοὺς καὶ ἀργότερα ἐπίσης μία ἄλλη μονὴ γιὰ γυναῖκες μοναχές. Ἔτσι σήμερα θεωρεῖται ὁ πρῶτος καὶ μεγάλος θεμελιωτὴς τοῦ μοναχισμοῦ στὸν δυτικὸ χριστιανικὸ κόσμο. Ἀπεβίωσε πρὸς τὸ ἔτος 435.

Ἐνῶ, ὅπως ἤδη προαναφέραμε, ὁ ἅγιος αὐτὸς ἐορτάζεται στὴν Ἀνατολὴ στὶς 29 Φεβρουαρίου κάθε τέσσερα χρόνια, ἀντίθετα στὴ Δύση καὶ ιδιαίτερα λόγω τῆς παραμονῆς του στὴ Μασσαλία, ἐορτάζεται κατ' ἐξίαιρηση στὴ νότια Γαλλία, στὶς 2 Ἰουλίου, δηλαδή κάθε χρόνο. Ἐδῶ μπορούμε νὰ ἀναφέρουμε μία δυτικὴ λαϊκὴ ἀφήγηση, πού

ἀφορᾶ στους ἁγίους Νικόλαο καὶ Ἰωάννη Κασσιανό. Κάποτε οἱ δύο ἅγιοι κατέβηκαν ἀπὸ τὸν παράδεισο στὴ γῆ καὶ βαδίζοντας συνάντησαν ἕνα χωρικό, ποὺ προσπαθοῦσε μὲ ἀγωνία νὰ ἀπομακρύνει τὴν ἄμαξά του, γεμάτη μὲ χόρτα, ἀπὸ τὸ λασπωμένο ἔδαφος, ποὺ εἶχε κολλήσει. Ἀμέσως ὁ ἅγ. Νικόλαος ἔσπευσε νὰ βοηθήσει τὸν ἄτυχο χωρικό καὶ ἀργά-ἀργὰ κατόρθωσαν καὶ οἱ δύο μαζί νὰ ἀπελευθερώσουν τὴν ἄμαξα ἀπὸ τὴ λάσπη. Ὁ ἅγ. Κασσιανὸς παρατηροῦσε, θαυμάζοντας τὴ σκηνὴ αὐτὴ, φοβούμενος νὰ μὴ λασπώσει τὰ ρούχα του. Κατὰ τὴν ἐπιστροφή τῶν δύο ἁγίων στὸν παράδεισο, ὑποχρεώθηκαν νὰ ἀκίνητοποιηθοῦν στὴν εἴσοδο, διότι ὁ ἅγ. Πέτρος ἔμεινε ἐκπληκτος, ὅταν εἶδε τὸν ἅγ. Νικόλαο μὲ λερωμένο τὸ ἔνδυμά του. Κατανοώντας ὅμως τί εἶχε συμβεῖ, ἀναφώνησε: Ἐπειδὴ σύ, Νικόλαε, δὲν φοβήθηκες νὰ λασπώσεις τὸ ἔνδυμά σου γιὰ νὰ βοηθήσεις τὸν πλησίον σου, θὰ ἔχεις δύο ἑορτὲς τὸν χρόνο (6ῆ Δεκεμβρίου, ἡμέρα κοίμησης τοῦ ἁγίου καὶ 9ῆ Μαΐου, μετακομιδῆ τῶν λευφάνων του). Ἀντίθετα, σύ, Κασσιανέ, παρηγορήσου μὲ τὸ ἔνδυμά σου, διότι δὲν λασπώθηκε, ἀλλὰ πρέπει νὰ γνωρίσεις, ὅτι ἡ ἑορτὴ σου θὰ τελεῖται μόνο στὰ δίσεκτα χρόνια (δηλαδὴ κάθε τέσσερα ἔτη, στὶς 29 Φεβρουαρίου).

Ἀπὸ τὴ συγγραφικὴ παραγωγή του, γραμμὴν ἐν ἑστίῃ λατινικῆ γλῶσσα, περιλαμβανόμενῃ ἐν τῇ ἐκδόσει, τοῦ M. Petschenig καὶ ἐν τῇ σειρᾷ Corpus Scriptorum Ecclesiasticorum Latinorum, 13(1886), 17(1888) (βλ. πρόχειρα στὸ Tustulum – Λεξικόν, Β', ἐκδοσὴ Ἀθ. Φοῦρλα, Ἀθήνα 2003, ἄρθρο Cassianus Johannes (Κασσιανὸς Ἰωάννης), σσ. 606-607) μνημονεύουμε τὰ παρακάτω ἔργα: 1) Περὶ τῶν θεσμῶν τοῦ κοινοβίου καὶ περὶ θεραπείας τῶν ὀκτώ κυρίων κακῶν (De institutis coenobiorum et de octo principalium remediis libri XII) ποὺ γράφηκε πρὸς τὸ ἔτος 420. Στὸ πρῶτο βιβλίον γίνεται λόγος γιὰ τὸ μοναχικὸ ἔνδυμα, στὸ δεύτερο καὶ στὸ τρίτο γιὰ τὶς ὥρες προσευχῆς στὸ μοναστήρι, ἐνῶ στὸ τέταρτο γιὰ τοὺς δόκιμους καὶ τοὺς «ἐν ἀσκήσει» μοναχοῦς. Τὰ βιβλία (πέμπτο-δωδέκατο) περιγράφουν τὰ κύρια ὀκτώ πάθη καὶ τὶς ἀντίθετες ἀρετὲς. Τὸ ἔργο αὐτὸ ἀποκαλύπτει τὴν βαθύτητα τῶν σκέψεων τοῦ συγγραφέα γιὰ τὸν κοινοβιακὸ βίον. 2) Συμβολὲς εἴκοσι τέσσερις (Collutiones XXIV), ποὺ συντάχθηκε μεταξὺ τῶν ἐτῶν 420 καὶ 429, εἶναι σύγγραμμα ἀφιερωμένο στὶς ιδέες γιὰ τὴν ἀσκητικὴ ζωὴ τῶν μοναχῶν. 3) Περὶ ἐνσαρκώσεως τοῦ Κυρίου κατὰ τοῦ Νεστορίου βιβλία

ἑπτὰ (De incarnatione Domini contra Nestorium libri VII). Τὸ βιβλίον συντάχθηκε πρὶν ἀπὸ τὸ θῆρος τοῦ ἔτους 430. Τὸ ἔργο αὐτὸ εἶναι ἀρκετὰ κατώτερο τῶν μοναστικῶν γραπτῶν τοῦ Κασσιανοῦ.

Ὁ Ἰωάννης Κασσιανὸς, ὡς ἀληθινὸς μοναχός, ἔχει κατὰ νοῦν μόνο τὶς δύο θεμελιώδεις ἐννοιες, δηλαδὴ τὴν θεωρία (contemplatio), σκοπὸ τῆς μοναχικῆς ζωῆς καὶ τὸν πρακτικὸ βίον (vita actualis), ὅρο γιὰ τὴν θεωρία. Τὰ κύρια μέσα προσέγγισης τοῦ σκοποῦ τοῦ κοινοβιακοῦ μοναχοῦ εἶναι ἡ νηστεία (jejunium), ἡ ἀγρυπνία (vigilia), ἡ πτωχεία (paupertas), ἡ ἐργασία (labor), ἡ συχνὴ ἀνάγνωση καὶ ἡ μελέτη τῶν γραφῶν (frequens lectio et meditatio scripturarum), ἡ συνεχὴς ὠδὴ τῶν ψαλμῶν (decantatio crebra psalunorum) καὶ ἡ ἐπιμέλεια τῶν προσευχῶν (orationum sedulitas). Ὁ πῶς ὑψηλὸς καρπὸς τοῦ πρακτικοῦ βίου εἶναι ἡ καθαρὸτητα τῆς καρδίας (puritas cordis).

Ἡ κοινὴ καὶ κατ' ἰδίαν προσευχὴ συνιστᾷ τὸ πῶς εὐγενικὸ ἔργο τοῦ κοινοβιακοῦ. Στὸ κοινοβίον τὸ θεωρητικὸ στοιχεῖο εἶναι τὸ πῶς ἀποτελεσματικὸ μέσο γιὰ τὴν ἀρετὴ. Ὁ ἅγ. Κασσιανὸς ὁμιλεῖ ἐκτεταμένα γιὰ τὴν καθαρὴ προσευχὴ (oratio pura), τοὺς τύπους τῆς προσευχῆς, τὴν ἐννοια τοῦ Πάτερ Ἡμῶν (Pater Noster), τὴν διάπυρη προσευχὴ (oratio ignea), τὴν κατάνυξη (compunctio) καὶ τὴ δωρεὰ τῶν δακρῶν (donatio lacrimarum), τὰ σημεῖα ἀπ' ὅπου γνωρίζουμε, ὅτι ἔχουμε εἰσακουσθεῖ, τὴν προσευχὴ σὲ κλειστὸ θάλαμο (oratio in cubiculo clauso), τὴ βραχεῖα προσευχὴ (oratio brevis). Γενικὰ ἡ διδασκαλία τοῦ ἁγίου αὐτοῦ ἀποδεικνύει μίαν μεγάλη πληρότητα καὶ ἐνότητα.

Ὡς πηγὲς τῆς διδασκαλίας τοῦ ἁγ. Κασσιανοῦ, μετὰ τὴν Ἁγία Γραφή, ποὺ τὴν χρησιμοποιοῖ περὶπου 1.800 φορές, κατὰ τὴν ἀλεξανδρινὴ ἐξηγητικὴ μέθοδο, ἀναφέρονται οἱ ἐκκλησιαστικοὶ συγγραφεῖς Μέγας Βασίλειος, Ἰερώνυμος, Παλλάδιος, Ρουφίνος, Μέγας Ἀθανάσιος, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καὶ πρὸ πάντων ὁ Εὐάγγελος Ποντικός. Βέβαια ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ὁ ἴδιος χρησιμοποιοῖ ἀναμφίβολα τὶς προσωπικὲς πνευματικὲς ἐμπειρίες του.

Ὁ Ἰωάννης Κασσιανὸς συνδυάζοντας τὴν πείρα του ἀπὸ τὶς συνομιλίες μὲ τοὺς ἀνατολίτες μοναχοῦς τοὺς Ἁγίους Τόπους καὶ ἐν τῇ Αἴγυπτο καὶ τὴ μελέτῃ ἀνατολικῶν καὶ δυτικῶν Θεολόγων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, παρέδωσε γιὰ τοὺς φίλους του ἐν τῇ Δύσει τοὺς πνευματικὸς καρποὺς του, μέσα ἀπὸ τὰ ἔργα του, ποὺ ἀπαριθμήσαμε μὲ συντομία σ' αὐτὸ τὸ γραπτὸ μας.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Έκδηλωση για τὰ Ένοριακά Φιλόπρωχα Ταμεία τῆς Ἱ. Μ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως

Ἐναπνοὴ τῆς Ἐκκλησίας, πού δίνει ζωὴ στὸν κόσμο, χαρακτήρισε ὁ Σεβ. Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως τὴ διακονία τῶν συνεργατῶν τῶν Ἐνοριακῶν Φιλοπρωχῶν Ταμείων, χαιρετίζοντας τὴν καθιερωμένη ἀπὸ τὴν Ἱ. Μητρόπολη ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τους, γιὰ νὰ προσθέσει πὼς ἡ διακονία αὐτὴ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μας τοὺς ἐλαχίστους, στὰ πρόσωπα τῶν ὁποίων διακρίνουμε τὸν ἴδιο τὸν Θεό, εἶναι τόσο παλιὰ ὅσο καὶ ἡ Ἐκκλησία. Τὴν ἐκδήλωση πλαισίωσε μὲ πλούσιο μουσικοχορευτικὸ πρόγραμμα τὸ μουσικὸ σχῆμα τῆς Χριστιανικῆς Κίνησης Εὐόσμου.

Ἐκδηλώσεις στὴν Ἱ. Μ. Καισαριανῆς

Μὲ ἀφορμὴ τὴν Ἡμέρα τοῦ Πρόσφυγα καὶ τοῦ Μετανάστη (26 Δεκεμβρίου) ἡ Ἱ. Μ. Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ συνδιοργάνωσε μὲ τὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Δήμου Βύρωνα ἐκδήλωση στὶς 12.01.08 στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ἱ. Ν. Μεταμορφώσεως Σωτῆρος Βύρωνος μὲ ὁμιλίες τοῦ κ. Ἄ. Ζαβοῦ, Προέδρου τοῦ Ἰνστιτούτου Μεταναστευτικῆς Πολιτικῆς μὲ θέμα: Δράσεις καὶ Προοπτικὲς τοῦ Ἰνστιτούτου

καὶ τοῦ κ. Ἀχμέτ Μοαβία, Προέδρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Forum Μεταναστῶν μὲ θέμα: Ζώντας στὴν Ἀθήνα τοῦ 1980, τοῦ 1990 καὶ τοῦ 2008. Τὴν Κυριακὴ 13.01.08 στὸ Δημοτικὸ Κινηματογράφο «Νέα Ἑλβετία» ὁργανώθηκε προβολὴ τῆς ταινίας «Ὁ μακρὺς δρόμος τοῦ γυρισμοῦ», τοῦ σκηνοθέτη Φίλιπ Νόις, πού ἀφηγεῖται τὴν ὁδύσσεια τριῶν μικρῶν ἐκ γενετῆς μεταναστριῶν μέσα στὴν ἴδια τους τὴν χώρα.

Ὁ Σεβ. Χαλκίδος στὴ Σκόπελο καὶ τὴν Ἀλόνησο

Ποιμαντικὴ ἐπίσκεψη στὴ Σκόπελο καὶ τὴν Ἀλόνησο τῶν Β. Σποράδων πραγματοποιήθηκε ἀπὸ 22.02.08 ὠς 26.02.08 ὁ Σεβ. Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς Ἀρχιμ. κ Φιλ. Θεοχάρη, κ. Αἰμ. Χρήστου καὶ κ. Θεοφ. Τσαγκάρη καὶ τοὺς Διακόνους κ. Σύμ. Ἡλιοδρομίτη καὶ π. Μεθ. Φουντούλη. Μεταξὺ ἄλλων ἐπισκέφθηκε τὴν Ἱ. Μ. Εὐαγγελιστρίας καὶ τὴν Ἱ. Μ. Τιμ. Προδρόμου, ὅπου χοροστάτησε στὸν Παναγρικὸ Ἑσπερινὸ γιὰ τὴν Ἑορτὴ τῆς



ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Εύρέσεως τῆς Τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Προφήτου Προδρόμου. Τὸ μεσημέρι τῆς Κυριακῆς, μαζί με τὸν Ἱερό Κληρο ὑποδέχθηκαν στὸ λιμάνι τῆς Σκοπέλου τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Λαρίσης καὶ Τυρνάβου κ. Ἰγνάτιο καὶ τὴν συνοδεία του, τὸν ὁποῖο εἶχε προσκαλέσει γιὰ νὰ συμμετάσχει στὴν Πανήγυρη τοῦ Πολιοῦχου τῆς Νήσου Ἁγίου Ρηγίνου, κέντρο τῆς ὁποίας εἶναι ἡ φερώνυμη Ἱ. Μονὴ τοῦ Ἁγίου, 3,5 χλμ. ἔξω ἀπὸ τὴν πόλη τῆς Σκοπέλου. Στὸν Παν. Ἐσπερινὸ χοροστάτησε καὶ κήρυξε τὸ Θ. Λόγο ὁ Σεβ. Λαρίσης καὶ συμπροσευχήθηκαν πολλοὶ Σκοπελίτες, ἀλλὰ καὶ προσκυνητὲς ἀπὸ τὴ Σκιάθο, τὴν Ἀλόνησο κ.ἄ. Τὴν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς Ἑορτῆς, Δευτέρα 25 Φεβρουαρίου τὸ πρωί, τελέσθηκε τὸ Ἀρχιερατικὸ Συλλείτουργο προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Λαρίσης, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὁποῖου μίλησε ὁ Ἀρχιμ. π. Ἀχιλλεῖος Τσοῦτσουρας, Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱ. Μ. Λαρίσης. Μετὰ τὴ Θ. Λειτουργία, ὁ Σεβ. Λαρίσης προεξήρχε στὴν Λιτανεῖα τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας καὶ τῶν Ἱερῶν Λειψάνων τοῦ Ἁγίου ἀπὸ τὴν Ἱ.



Μονὴ ὡς τὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ Σκοπέλου, ἐνῶ ὁ Σεβ. κ. Χρυσόστομος ἀναχώρησε στὰ Ἰωάννινα, ὅπου τὴν ἐπομένη, 26 Φεβρουαρίου συμμετεῖχε μαζί με τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο καὶ ἄλλους Ἱεράρχες στὴν ἑορτὴ τοῦ Σεβ. Ἰωαννίνων κ. Θεοκλήτου, ὁ ὁποῖος συμπληρῶνει ἐφέτος 40 χρόνια διακοινίας στὰ Ἰωάννινα.

Νέος Διάκονος τῆς Ἱ.Μ. Ν. Σμύρνης

Μὲ σεμνότητα καὶ ἱεροπρέπεια τελέσθηκε στὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Ἀλεξάνδρου Παλαιοῦ Φαλήρου, τὴν Κυριακὴ 27 Ἰανουαρίου 2008, τὸ μυστήριον τῆς εἰς Διάκονον χειροτονίας τοῦ π. Κωνσταντίνου Παπαθανασίου, ὑπαλλήλου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Ν. Σμύρνης κ. Συμεῶν, ὁ ὁποῖος τόνισε τὴ μεγάλη σημασία τοῦ ἀτίμητου δώρου τῆς ἱερωσύνης.



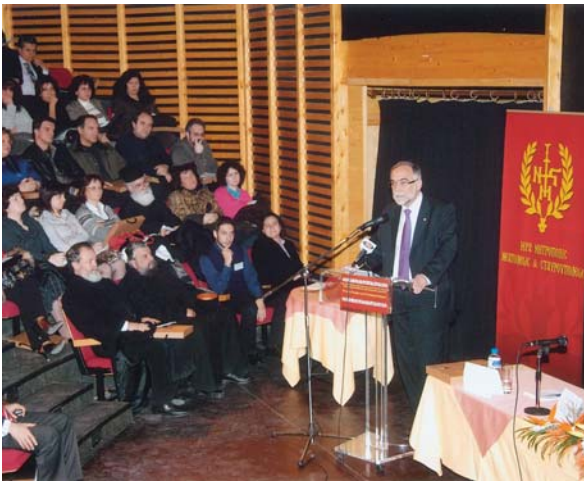
Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα γιὰ Θεολόγους Καθηγητὲς τῆς Δευτεροβάθμιας Ἐκπαίδευσης

Μὲ στόχο «τὴν ἐπικοινωνία καὶ τὸ διάλογο μετὰ ὅλους τοὺς φορεῖς τῆς ἐκπαίδευσης ἔτσι ὥστε, μέσα ἀπὸ θέσεις καὶ ἀντιθέσεις, νὰ κατανοηθεῖ

καὶ νὰ προσδιοριστεῖ ἡ ταυτότητα τοῦ μαθήματος τῶν θρησκευτικῶν στὴ σύγχρονη κοινωνία», πραγματοποιήθηκε καὶ φέτος, ἐπὶ τέταρ-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ



τη συνεχή χρονιά, ή επιστημονική Ημερίδα Θεολόγων Καθηγητών Γυμνασίων και Λυκείων της Δυτικής Θεσσαλονίκης, υπό την αιγίδα της Ι. Μ. Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως και της Περιφερειακής Διεύθυνσης Π.Ε. & Δ.Ε. Κεντρικής Μακεδονίας. Κεντρικό θέμα της φετινής συνάντησης: «Η Άγία Γραφή στον σύγχρονο κόσμο». Ζητήματα που αφορούν στη σχέση της Εκκλησίας με την Οικολογία όπως αυτή εκφράζεται μέσα από την Άγία Γραφή, τη σχέση Μύθου και Ιστορίας στην Π. Διαθήκη καθώς και τους τρόπους προσέγγισης της

Χριστολογίας κατά τη διδακτική πράξη ανέπτυξαν αντίστοιχα, με έμπεριστατωμένες εισηγήσεις, οι κ.κ. Ί. Γαλάνης, όμ. Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., Μιλτ. Κωνσταντίνου, Καθηγητής της ίδιας Σχολής, και Γ. Στάθης, Μόνιμος Πάρεδρος του Παιδαγωγικού Ίνστιτούτου. Την Ημερίδα, τις εργασίες της οποίας κήρυξε ο Σεβ. κ. Βαρνάβας, χαιρέτησαν ο Δήμαρχος Νεάπολης κ. Ν. Λαδόπουλος, ο Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. κ. Ί. Κογκούλης, ο Περιφερειάρχης Α΄βάθμιας και Β΄βάθμιας Εκπαίδευσης Κ. Μακεδονίας κ. Γ. Καρατάσιος, οι Διευθυντές Β΄βάθμιας και Α΄βάθμιας Εκπαίδευσης Δ. Θεσσαλονίκης κ.κ. Γ. Κωνσταντινίδης και Γ. Κυρίζογλου και ή Σχολική Σύμβουλος Θεολόγων κ. Σ. Γρηγοριάδου, ενώ χαιρετισμό απέστειλαν ο Ύφυπ. Παιδείας κ. Άν. Λυκουρέντζος και ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης κ. Π. Ψωμιάδης. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν με καιρία έρωτήματα και γόνιμη συζήτηση μεταξύ των συνέδρων, για να ακολουθήσει ή παράθεση γεύματος από τον Σεβ. κ. Βαρνάβα, καθώς και ή επίδοση βεβαιώσεων συμμετοχής και των πρακτικών της προηγούμενης Ημερίδας.

Η Ίερά Σύνοδος για τις εξελίξεις στα Βαλκάνια

Άπό την Διαρκή Ίερά Σύνοδο έκδόθηκε στις 28.02.08 τó ακόλουθο Άνακοινωθέν: «Κατά την πρώτη Συνεδρία της Δ.Ι.Σ. υπό την Προεδρία του Μακ. Άρχιεπισκόπου Άθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ίερωνύμου, τεθέντος πρό της Ημερησίας Διατάξεως, υπό Συνοδικού Συνέδρου, τού ζητήματος των Σκοπίων, έπακολούθησε εύρεια συζήτηση υπό τού Μακαριωτάτου Προέδρου και πάντων των Συνοδικών Συνέδρων και τελικώς διευτώθη ή ακόλουθη τοποθέτηση: Η Ίερά Σύνοδος παρακολουθεί με άνυστακτο ένδιαφέρον και ιδιαίτερη προσοχή τις εξελίξεις στην εύρύτερη περιοχή των Βαλ-

κανίων που θέτουν σε δοκιμασία τόσο τις εύαισθησίες τού Έλληνικου Λαού, με τις όποιες ή Έλλαδική Έκκλησία είναι ζυμωμένη, όσο και τó θεόδοτο μεγάλο άγαθό της ειρήνης. Στους κρίσιμους αυτούς καιρούς, που άπαιτούν ένότητα, όμοψυχία, ώριμότητα και σύνεση, ή Ίερά Σύνοδος έκφράζει την έμπιστοσύνη της στην πολιτειακή και πολιτική ήγεσία τού τόπου με την πεποίθηση ότι θα καταβληθεί κάθε προσπάθεια για την επίτευξη τού καλύτερου δυνατού αποτελέσματος. Άπευθύνει επίσης έκκληση για την τήρηση της διεθνούς νομιμότητας, για τόν σεβασμό

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

των διεθνών συνθηκών, για την εξασφάλιση των συνόρων μας και για την διαφύλαξη της ορθοδόξου χριστιανικής κληρονομιάς, ή όποια άλλωστε αποτελεί ουσιώδες μέρος του παγκο-

σμίου πολιτισμού. Χρέος όλων μας οί προσευχές προς τον Άγιο Θεό για την διαφύλαξη της ειρήνης και της δημιουργικής συνεργασίας των λαών».

Ἐπιστολή τοῦ Σεβ. Κερκύρας πρὸς τὸν Ὑπουργὸ Ὑγείας

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κερκύρας κ. Νεκτάριος ἀπέστειλε στὶς 12.02.08 στὸν Ὑπουργὸ Ὑγείας κ. Ἀβραμόπουλο ἐπιστολή, στὴν ὁποία μεταξὺ ἄλλων, ἀναφέρει: «Θὰ θέλαμε κι ἐμεῖς, ἐνδιαφερόμενοι γιὰ τὸ ποίμνιό μας, νὰ σᾶς ζητήσουμε νὰ λάβετε ὅλα τὰ ἀπαραίτητα ἐκεῖνα μέτρα ὥστε νὰ μὴν ἐπαναληφθοῦν παρόμοια περιστατικά ὅπως τοῦ πρόσφατου θανάτου τοῦ νεογέννητου βρέφους. Ζήσαμε ἀπὸ κοντὰ τὸν πόνο τῶν ἀνθρώπων καὶ αἰσθανόμεθα βαθύτατη θλίψη γιὰ τὸ γεγονὸς ὅτι στὸν τόπο μας δὲν ἔχουν ὀλοκληρωθεῖ βασικὲς ὑποδομὲς οὔτε ὑπάρχει ἡ δυνατότητα ἀμεσης ἀντιμετώπισης τέτοιων περιστατικῶν. Δὲν ἀμφιβάλουμε γιὰ τὶς προσπάθειες ποὺ καταβάλλετε γιὰ τὴν ἀποπεράτωση τοῦ νέου νοσοκομείου ἢ γιὰ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς Πολιτείας γενικότερα γιὰ τὸν τομέα τῆς ὑγείας. Θεωροῦμε ὅμως ὅτι χρειάζεται ταχεῖα

αὔξηση τῆς ἐντάσεως αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν, γιὰ τὸν πρόσθετο λόγο ὅτι ἡ Κέρκυρα συμβάλλει κατὰ πολὺ μὲ τὸν τουρισμὸ καὶ τὸν πολιτισμὸ τῆς στὴν οἰκονομία καὶ τὴν ἀνάπτυξη τῆς πατρίδας μας, ἀλλὰ καὶ στὴν διαφύλαξή της ἀνὰ τὸν κόσμο. Ὡς Ἐπίσκοπος καὶ Ποιμένας τοῦ τόπου αὐτοῦ κατανοῶ τὴν θλίψη τῶν ἀνθρώπων μου καὶ ἐκτὸς τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ἠθικῆς συμπαράστασης, θεώρησα σκόπιμο νὰ ἀπευθυνθῶ σὲ σᾶς γιὰ νὰ ἐνώσω τὴν φωνή μου μὲ αὐτὴ τοῦ λαοῦ. Θὰ περιμένουμε τὴν ἀναπόκρισή σας, ἐλπίζοντας στὴν εὐαισθητοποίηση τῆς Πολιτείας». Μὲ τὴν εὐκαιρία νὰ ἀναφερθεῖ ὅτι γιὰ τὸ ὅλο Φιλόπτωχο, Ἱεραποστολικὸ καὶ Κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντιῶν Νήσων γιὰ τὸ οἰκονομικὸ ἔτος 2007 δαπανήθηκε τὸ ποσὸ τῶν 2.457.584.82 €.

Ἑσπερίδα στὴν Ἱ. Μ. Φθιώτιδος γιὰ τὸν Ἅγιο Νικόλαο τὸ Νέο

Ἀφιερωμένη στὸν ἅγιο Νικόλαο τὸ Νέο τὸν ἐν Βουνένοις ἦταν ἡ πρώτη γιὰ τὸ ἔτος 2008 Θεολογικο-ιστορικὴ Ἑσπερίδα, ποὺ διοργάνωσε ἡ Ἱ. Μ. Φθιώτιδος στὶς 20.01.08 στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τοῦ Ἱεροσολομακοῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου στὴν Ἀνθήλη. Τὴν Ἑσπερίδα ἐτοίμασε τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο καὶ παρουσίασε ἡ μαθήτρια Λυκείου Ἐ. Αὐλακιώτη. Οἱ εἰσηγητὲς κ. Γρ. Κωσταρέλος, θεολόγος, καὶ οἱ κυρίες Ἄλ. Τσώνου, Τοπογράφος-Μηχανικὸς καὶ Σ. Ἀκριβου-Φούρλα, πτυχιούχος τοῦ Οἰκονομικοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μὲ γλαφυρότητα ἀνέπτυξαν τὸ θέμα τους γύρω ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ

τὰ θαύματα τοῦ Ἁγίου ἀλλὰ καὶ τὴν ἱστορία τοῦ Ἱεροσολομακοῦ Ναοῦ ποὺ δεσπόζει στὴν Ἀνθήλη. Τὴν Ἑσπερίδα πλαισίωσε ἡ χορωδία τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Μητροπόλεως «Γερμανὸς ὁ Μελωδός», ὑπὸ τὴ Διεύθυνση τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Εὐ. Κουδουνέλη. Ἀκολούθως ὁ Ἐφημέριος τοῦ Ἱ. Ναοῦ π. Εὐάγγελος Τσιούμας εὐχαρίστησε τὸν Σεβασμιώτατο, τοὺς ἐπισήμους καὶ τὸ λαὸ γιὰ τὴ συμμετοχή τους καὶ ἐπήνεσε τὴν πρωτοβουλία τοῦ Ποιμενάρχου γιὰ τὴν πραγματοποίηση τέτοιων ἐκδηλώσεων, οἱ ὁποῖες ἀποφέρουν πολλὰ ὄφελῃ στοὺς πιστοὺς καὶ ἀποτελοῦν τιμὴ πρὸς τὸ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Θεοὶ καὶ τοὺς Ἁγίους. Ὁ Σεβ. μετὰ τὴν σειράν του χαίρετισε καὶ ἔκλεισε τὴν ἐκδήλωση. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Ἑσπερίδος στὸ χῶρο τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου λειτουργοῦσε ἔκθεση φωτογραφίας ἀπὸ τὴν λατρευτικὴ καὶ πνευματικὴ ζωὴ τῆς ἐνορίας καθὼς καὶ τοῦ τόπου τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ Νέου, δέσποζε δὲ, μακέτα τοῦ παλαιοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, ὁ ὁποῖος καταστράφηκε ἀπὸ σεισμὸ καὶ στὴ θέση του ἀναγέρθηκε ὁ σημερινὸς Ἑνοριακὸς Ἱ. Ν. τοῦ

Ἁγ. Νικολάου. Ἡ Ἑσπερίδα ὁλοκληρώθηκε μετὰ δεξίωση πού παρέθεσε τὸ Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο σὲ ὅλους τοὺς παρισταμένους καὶ διανομὴ εἰκόνας τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Παρέστησαν ὁ Βουλευτὴς κ. Χρ. Σταϊκούρας, ὁ Ἀντιδήμαρχος κ. Εὐ. Τσάκαλος, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Διαμερίσματος Ἀνθήλης κ. Ἄλ. Αὐλακιώτης, ὁ Πρόεδρος τοῦ πολιτιστικοῦ Συλλόγου Ἀνθήλης κ. Δ. Ἀκριβὸς καὶ πολλοὶ ἐνορίτες.

Προικοδότηση 70 δικαιούχων ἀπὸ τὴν Ἱ. Μ. Κορίνθου

Στις 20.02.08 στὸν Ἱ. Ναὸ τοῦ Γηροκομείου ἀνδρῶν Κορίνθου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία «Τὸ ἔργον τοῦ Ἀποστόλου Παύλου» χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Κορίνθου κ. Διονυσίου τελέσθηκε Μ. Ἀρχιερατικὸς Ἑσπερινὸς πρὸς τιμὴν τῶν προστατῶν τῆς οικογενείας τῶν Ἁγίων Ἀκύλλα καὶ Πρίσκιλλας, στὸν ὁποῖο ἔλαβε χώρα ἡ καθιερωμένη ἐκδήλωση προικοδοσίας ἀπόρων ἀγάμων παιδιῶν τοῦ Νομοῦ. Ἐφέτος δόθηκαν 71 Τραπεζικὰ Βιβλιάρια, τῆς τάξεως τῶν

500,00 Εὐρῶ σὲ ἀντίστοιχα παιδιά, καὶ τὸ συνολικὸ ποσὸν ἀνῆλθε σὲ 35.500,00 Εὐρῶ. Τὸ ποσὸν αὐτὸ ἐφέτος ἦταν ἀξημημένο κατὰ 102% συνολικῶς καὶ 150% κατ' ἄτομο σὲ σχέση μετὰ περυσινὰ δεδομένα, ἐπαληθεύοντας τὴν ὑπόσχεση τοῦ Σεβασμιωτάτου ὅτι καλῶς ἔχοντων τῶν πραγμάτων καὶ τῶν οικονομικῶν δυνατοτήτων οἱ προσφορὲς αὐτοῦ τοῦ εἴδους θὰ ἐνισχύονται καὶ θὰ ἐπεκτείνονται ἱκανοποιητικὰ.

Ἡ ἑορτὴ τῆς Εὐρέσεως τῆς εἰκόνας τῆς Μεγαλόχαρης

Στις 24.02.08, ὁ Σεβ. Σύρου κ. Δωρόθεος ἱερούργησε στὸν Ἱ. Ν. τῆς Εὐρέσεως τῆς θαυματουργοῦ εἰκόνας τῆς Μεγαλόχαρης, ἡ κατασκευὴ τοῦ ὁποῖου ἄρχισε τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1822, καὶ εἶναι ἀφιερωμένος στὴν Ζωοδόχο Πηγὴ, σὲ ἀνάμνηση τοῦ νεροῦ, πού, κατὰ παράδοξο τρόπο, πήγασε κατὰ τὴ διάρκεια τῶν ἐσκαφῶν γιὰ τὴν ἀνεύρεση τῆς ἁγίας εἰκόνας, σύμφωνα μετὰ τὸ ὄραμα τῆς ὁσίας Πελαγίας. Ὅταν στις 30 Ἰανουαρίου 1823 ἀποκαλύφθηκε ἡ εἰκόνα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, καταχωμένη στὴν ἄκρη τοῦ νάρθηκα τοῦ παλαιότερου ναοῦ, εἶχε πιά ὁλοκληρωθεῖ ἡ κατασκευὴ του. Πρόκειται γιὰ θολοσκέπαστο μονόχωρο ναό-κατακόμβη, μετὰ τρία παρακείμενα Βαπτιστήρια, δύο

γιὰ παιδιά καὶ ἓνα γιὰ ἐνήλικες, στὰ ὁποῖα, ὡς σήμερα, χιλιάδες παιδιά καὶ ἐνήλικες ἔλαβαν τὸ Χριστιανικὸ Βάπτισμα. Ὁ Ναὸς τῆς Εὐρέσεως, κατακοσμημένος μετὰ παλαιῆς ἱστορικῆς εἰκόνας καὶ ἀναθήματα τῶν πιστῶν, τὸ 2007, ὕστερα ἀπὸ πρόταση τοῦ Προέδρου τῆς Διοκousης τὸ Π.Ι.Ι.Ε.Τ. Ἐπιτροπῆς, Σεβ. κ. Δωροθέου καὶ μετὰ ὁμόφωνη ἀπόφαση τῶν Μελῶν τῆς ἀνακαινίσθηκε ἐκ βάθρων, ἀποκαλύφθηκε τὸ φρέαρ, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὡς καὶ σήμερα πηγάζει ἁγίασμα, ἐξωραϊστικὴ ἐσωτερικὰ καὶ κατακοσμήθηκε μετὰ ξυλόγλυπτα ἀναλόγια καὶ καθίσματα καὶ μετὰ περίτεχνο, Τηνιακῆς τέχνης, μαρμάρينو Ἀρχιερατικὸ Ἱερόν καὶ Προσκυνητῆρι γιὰ τὴν ἁγία εἰκόνα.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ

στιγμιότυπα

Φωτογραφίες του Χρήστου Μπόνη
και των Ίερων Μητροπόλεων



Στιγμιότυπο από τὸ Μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου κυροῦ Χριστοδούλου, στὸν Καθεδρικό Ναό Ἀθηνῶν (02.03.08).



Ὁ Μακαριώτατος ἐπισκέφθηκε τὸν Σεβ. Ἰωαννίνων κ. Θεόκλητο τὴν ἡμέρα τῶν ὀνομαστηρίων του (26.02.08).



Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ τὰ Μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου μὲ τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας κ. Παπούλια κατὰ τὴν ἑορτὴ τῆς Ὁρθοδοξίας (16.3.08).



Τελετὴ Ἀποκαλυπτηρίων τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μεσσηνίας Χρυσοστόμου στὴν Καλαμάτα (02.03.08).



Ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη τοῦ Σεβ. Λαρίσης κ. Ἰγνατίου καὶ κληρικῶν τῆς Μητροπόλεώς του στὴν Μονὴ Φανερωμένης Σαλαμίνος (Φεβρουάριος 2008).



Ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη παιδιῶν ὁμογενῶν τῆς Αὐστραλίας στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης στὴν Κοζάνη.

ΠΛΗΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τοκ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Α.Θ
Αριθμός Άδειας
10



ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1856/2004 ΚΕΜΠΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 2355

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.)
Ίω. Γενναδίου 14 115-21 Άθηναι
Τηλ. 210-72.72.253. Fax: 210-72.72.251
ISSN 1105-7203

Λόγος ν, ακούς Ραδιόφωνο



ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΖ' • ΤΕΥΧΟΣ 3 • ΜΑΡΤΙΟΣ 2008

Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
Ἱερόνυμος